

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دوازدهم - سال اول

شماره ثبت ۳۱۶

عادی

طرح ناظر بر تأسیس و فعالیت سازمانهای مردم نهاد

کمیسیون های ارجاعی

اصلی:	امور داخلی کشور و شوراها
فرعی:	اجتماعی

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۱۷ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

از آنجا که امروزه به ویژه در دو دهه اخیر سازمانهای مردم نهاد از رشد چشمگیری برخوردار بوده و نظر به ضرورت فراهم ساختن بستر لازم برای مشارکت مردم و گروه های اجتماعی در توسعه پایدار کشور و نیز با توجه به تعدد قوانین ناظر بر فعالیت سازمانهای غیردولتی در زمینه های ثبت، نظارت، فعالیت و... و نیز فقدان پاسخگویی این قوانین و مقررات به مسائل و نیازهای سازمانهای مردم نهاد به ویژه در زمینه های امور مالی و حقوق و تکالیف آنها در جامعه از یکسو و تعدد مراکز تصمیم گیری و برخورد سلیقه ای با سازمانهای مردم نهاد از سوی دیگر و با در نظر گرفتن دلایل ذیل لزوم تدوین و تصویب قانون جامع و مستقل سازمانهای مردم نهاد احساس میگردد:

- ۱- ابهامات در روابط بین سازمانهای مردم نهاد و بخشهای دیگر جامعه (دولت، بخش خصوصی و...) ۲-
- مخدوش شدن مرزهای هویتی سازمانهای غیردولتی و حوزه سیاسی ۳- مقوله تجهیز منابع برای سازمانهای مردم نهاد در جامعه و موانع فراروی آن ۴- ابهام موجود در روابط بین سازمانهای مردم نهاد و جامعه بین المللی ۵- فقدان تضمین شفافیت و پاسخگویی سازمانهای مردم نهاد به گروه های ذینفع ۶- رسمیت یافتن نقش سازمانهای غیردولتی در فرآیند تصمیم سازی و تصمیم گیری در جامعه ۷- فراهم نمودن زمینه قانونی لازم برای تحقق و تأمین آزادی های اساسی آحاد مردم برای تأسیس سازمان مردم

محمد صالح جوکار - ابوالفضل ابوترابی - محمد خوش سیما - علی اصغر نخعی راد - مصطفی معینی
آرانی - محمد بیات - غلامرضا توکل شوریجه - عبدالحکیم آق ارکاکلی - کامران پولادی - غلامرضا
نویدی - رستگار یوسفی - گقارد منصوریان - قاسم روان بخش - علی امامی راد - سیدروح الله
موسوی بیدلی - کامران غضنفری - علی احمدی

عنوان طرح: طرح ناظر بر تأسیس و فعالیت سازمانهای مردم نهاد

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده (۱) - دستگاه اجرایی: منظور از «دستگاه اجرایی» در این قانون، مجموعه دستگاههای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامههای توسعه و ماده (۲۹) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و مستثنیات آن ماده می باشد که به اختصار «دستگاه» نیز خوانده می شود.

ماده (۲) - تشکل اجتماعی: تشکل اجتماعی که در این قانون به اختصار «تشکل» نامیده می شود، شخصیت حقوقی است که توسط اشخاص حقیقی به صورت داوطلبانه با رعایت مقررات مندرج در این قانون تأسیس شده و به صورتی غیردولتی، غیرانتفاعی و غیرسیاسی و با اهداف اجتماعی فعالیت می کند.

تبصره «۱» - نیروی انسانی داوطلب که بابت فعالیت در تشکل انتفاعی ندارد در زمان فعالیت در تشکل مشمول خدمات بیمه تأمین اجتماعی نمی شود و تشکل هیچ مسئولیتی نسبت به پرداخت حق بیمه فرد مذکور ندارد.

تبصره «۲» - مالکیت، مدیریت، تأمین مالی به استثنای موارد مذکور در بندهای «۷» تا «۱۰» ماده (۶۴) این قانون و هرگونه مداخله در تأسیس و اداره تشکل از جانب دستگاهها، ممنوع است.

تبصره «۳» - استفاده شخصی و خارج از اهداف اساسنامه از دارائیهای تشکل و تقسیم درآمد و سود در تشکل ممنوع است. پرداخت حقوق و مزایا براساس قانون کار مصوب ۱۳۶۹، صرفاً به نیروی غیرداوطلب یا مدیرعامل تمام وقت تشکل یا هردو بلامانع است.

تبصره «۴» - هرگونه فعالیت در جهت کسب و مشارکت در قدرت سیاسی و نقد و اصلاح آن موضوع ماده (۱) قانون نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی مصوب ۱۳۹۴ و تبلیغ له یا علیه نامزدهای انتخاباتی ممنوع است.

ماده (۳) - تشکل های استانی، ملی و بین المللی که موضوع فعالیت آنها مشترک است می توانند در صورت داشتن حداقل دوسال سابقه فعالیت با رتبه های متوسط و بالاتر با رعایت ضوابط این قانون اقدام به تأسیس شبکه کنند.

تبصره «۱» - حداقل تعداد تشکل و حداقل تعداد اعضای هیئت مدیره تشکل های متقاضی برای عضویت در شبکه توسط شورای توسعه تعیین می شود.

تبصره «۲» - نمایندگان تشکل ها در هیئت مدیره شبکه باید صلاحیت های عمومی و تخصصی موضوع این قانون را داشته باشند.

تبصره «۳» - تشکل ها در یک موضوع، تنها در یک شبکه تخصصی می توانند عضویت داشته باشند و عضویت آنها در شبکه های سایر موضوعات بلامانع است.

تبصره «۴» - اعضای هیئت مدیره شبکه در یک موضوع تخصصی نمی توانند در تشکلهای عضو سایر شبکههای آن موضوع عضویت داشته باشند.

تبصره «۵» - تشکلهای در صورت احراز شرایط عضویت در شبکه که در اساسنامه مصوب شبکه درج شده است، از حق عضویت در شبکه برخوردارند. درخواست رد عضویت تشکل در شبکه باید با ذکر دلیل و به صورت مکتوب و همچنین از طریق سامانه به تشکل متقاضی عضویت اعلام شود. تشکلهای می توانند نسبت به رد درخواست عضویت یک تشکل یا نسبت به پذیرش بدون صلاحیت یک تشکل در شبکه به شورای ارزیابی شکایت نمایند.

ماده (۴) - حذف شد.

تبصره - وزارت کشور مکلف است در ایجاد و استقرار سامانه، نسبت به صیانت و حفاظت از اطلاعات اشخاص و رعایت مقررات امنیت فضای تبادل اطلاعات (افتا) اقدام کند.

ماده (۵) - **سند توسعه مشارکت**: سندی مشتمل بر مسائل و موضوعات اجتماعی مرتبط، توزیع جغرافیایی آنها، توزیع ظرفیتها و امکانات حمایتی دستگاه، استانداردها و شاخصهای تخصصی و عملکردی و ابزارها و نحوه ارزیابی تشکلهای حوزه فعالیت دستگاه، اولویت بندی اقدامات مشارکتی دستگاه با تشکلهای، دانش و مهارت ها و شایستگی های رفتاری فردی برای تأسیس و اداره تشکل در حوزه تخصصی دستگاه، اطلاعات و اسناد غیرمحرمانه دستگاه، انحصار و اشکال همکاری تشکلهای با دستگاه و فرایندهای اجرایی و نظارتی آن است.

ماده (۶) - **مقام مشورتی**: سمتی در دستگاهها است که در دو سطح عام و خاص به منظور ایجاد فرصت و امکان اظهار نظر، تصمیم سازی، نظارت، مطالبه گری و مشارکت فعال و مؤثر تشکلهای در امور اجتماعی موضوع فعالیت دستگاه به موجب آیین نامه موضوع ماده (۸۴) این قانون ایجاد می شود.

ماده (۷) - **صلاحیت**: به مجموعه ای از شرایط و شایستگی هایی مورد نیاز برای تأسیس و اداره تشکل گفته می شود که شامل صلاحیت های عمومی و تخصصی است.

الف) صلاحیت های عمومی به شرح ذیل است:

۱. اعتقاد به اسلام

تبصره - اقلیت های دینی مذکور در قانون اساسی صرفاً از شرط اعتقاد به اسلام معافند و سایر شرایط قانونی لازم را باید دارا باشند.

۲. التزام عملی به قانون اساسی و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران؛

۳. داشتن تابعیت ایرانی برای اعضای هیئت مدیره، هیات امناء، مدیرعامل و بازرس تشکلهای محلی، استانی، ملی و بین المللی؛

تبصره - اتباع خارجی می‌توانند متقاضی تاسیس تشکلهای یا شبکه‌های بین‌المللی باشند لیکن مدیرعامل و بازرس تشکل مزبور می‌بایست تابعیت ایرانی داشته باشند.

۴. عدم محکومیت کیفری مؤثر و عدم محرومیت از حقوق اجتماعی؛

۵. عدم وابستگی به احزاب، سازمان‌ها و گروه‌های غیرقانونی و معاند داخلی و خارجی؛

۶. نداشتن سوء شهرت

ب) صلاحیت‌های تخصصی به مجموعه‌ای از دانش و مهارت‌های تخصصی برای تأسیس و اداره تشکل گفته می‌شود که در «سند توسعه مشارکت» دستگاه‌های تخصصی موضوع بند «ث» ماده (۳۲) تعیین می‌شود و در سامانه منتشر می‌شود.

ماده (۸) - شورای توسعه مشارکت‌های اجتماعی: به‌منظور توسعه فعالیت‌های تشکلهای، شورای توسعه مشارکت‌های اجتماعی که به‌اختصار «شورای توسعه» خوانده می‌شود در وزارت کشور براساس مواد این قانون تشکیل می‌شود.

ماده (۹) - شورای ارزیابی تشکلهای اجتماعی: به‌منظور حمایت از تشکلهای و نظارت بر عملکرد آنها، شورای ارزیابی تشکلهای اجتماعی که به‌اختصار «شورای ارزیابی» خوانده می‌شود به‌صورت سلسله‌مراتبی در سطح ملی با عنوان «شورای ارزیابی ملی» در وزارت کشور و در سطح شهر، بخش و شهرستان و استان با عنوان «شورای ارزیابی استانی» در استانداری و در سطح روستا، دهستان، محله و منطقه با عنوان «شورای ارزیابی محلی» در فرمانداری براساس مواد این قانون تشکیل می‌شود.

تبصره - رئیس شورای ارزیابی می‌تواند برای صدور و تمدید مجوز و اخذ تصمیمات در محدوده اختیارات شورای ارزیابی در ماده (۳۲) این قانون، کارگروه‌های تخصصی با مشارکت دستگاه‌های تخصصی موضوع ماده مذکور و تشکلهای تخصصی ایجاد کند.

ماده (۱۰) - موضوع فعالیت تشکلهای براساس آیین‌نامه اجرایی موضوع ماده (۸۴) به دو گروه حمایتی‌خدماتی و توسعه اجتماعی تقسیم می‌شود.

ماده (۱۱) - انواع تشکل از نظر ساختار به دو گونه تشکلهای عضوپذیر و تشکلهای هیئت‌امنائی تقسیم می‌شوند:

الف) تشکلهای عضوپذیر بر اساس شرایط عضویت مندرج در اساسنامه مصوب می‌توانند بدون محدودیت، عضو بپذیرند. درج تعداد اعضا در اساسنامه الزامی نیست. تشکل توسط «هیئت‌مدیره» اداره می‌شود. در تشکلهای عضوپذیر اعضای هیئت‌مدیره از بین اعضای تشکل توسط مجمع عمومی اعضاء برای دوره معینی که در اساسنامه تشکل مشخص می‌شود، انتخاب می‌شوند. این دوره نباید کمتر از دو و بیشتر از چهار سال باشد. انتخاب ارکان تشکل و اداره آن مبتنی بر رای‌گیری از اعضای تشکل است و همه اعضای تشکل می‌توانند نامزد عضویت در ارکان تشکل باشند.

ب) تشکلهای هیئت‌امنایی در قالب تشکل محلی یا استانی یا ملی و با موضوع فعالیت‌های حمایتی خدماتی تاسیس و مطابق اساسنامه مصوب به صورت هیئت‌امنایی اداره می‌شوند. حداقل تعداد اعضای هیئت‌امنای تشکلهای محلی، استانی و ملی هیئت‌امنایی به ترتیب ۵، ۱۰ و ۱۵ نفر است. تعداد دقیق اعضای هیئت‌امنا در اساسنامه قید می‌شود. اعضای هیئت‌مدیره توسط هیئت‌امنا انتخاب می‌شوند. همه اعضای هیئت‌امنا می‌توانند نامزد عضویت در ارکان تشکل باشند. افزایش تعداد اعضای هیئت‌امنا، انتخاب ارکان تشکل و اداره آن مبتنی بر رای‌گیری از اکثریت مطلق اعضای هیئت‌امنا است. مصوبات هیئت‌مدیره با رای اکثریت مطلق اعضاء اتخاذ می‌شود و در حدود اختیارات هیئت‌مدیره مطابق اساسنامه لازم‌الاجرا است.

تبصره «۱»- در تشکلهای عضوپذیر تا زمان تشکیل نخستین مجمع عمومی اعضاء، هیئت موسس می‌تواند برای اداره تشکل حداکثر برای یکسال هیئت‌مدیره موقت تعیین کند.

تبصره «۲»- وظایف و اختیارات هیئت‌مدیره و مدیرعامل و بازرس در اساسنامه تشکل تعیین می‌شود.

تبصره «۳»- مدیرعامل تشکل توسط هیئت‌مدیره برای دوره معینی انتخاب می‌شود. مدیرعامل تشکل به‌عنوان بالاترین رکن اجرایی تشکل، مسئول اجرای مصوبات هیئت‌مدیره و اداره تشکل به‌موجب این قانون و اختیاراتی است که توسط هیئت‌مدیره تعیین می‌کند. مدیرعامل می‌تواند از بین اعضای هیئت‌مدیره یا خارج از آن انتخاب شود.

تبصره «۴»- مجمع عمومی اعضاء و هیئت‌امنا باید حداقل یک نفر را برای نظارت بر فعالیت‌های مالی و عملکردی تشکل به‌عنوان بازرس برای دوره معینی انتخاب کنند. وظایف و اختیارات بازرس که به‌موجب این قانون و اختیاراتی که هیئت‌مدیره تعیین می‌کند، در اساسنامه تشکل درج می‌شود.

ماده (۱۲)- انواع تشکل‌ها عبارتند از تشکلهای محلی، تشکلهای استانی، تشکلهای ملی، تشکلهای بین‌المللی، شبکه‌های استانی، شبکه‌های ملی و شبکه‌های بین‌المللی که برای تأسیس باید صلاحیت‌های عمومی و تخصصی مذکور در این قانون را داشته باشند.

تبصره «۱»- تشکل و شبکه ملی و تشکل و شبکه بین‌المللی باید به‌ترتیب سابقه فعالیت در سطوح استانی و ملی در کشور و همچنین رتبه‌های ممتاز یا خوب را از نظام رتبه‌بندی داشته باشند. هیچ تشکلی در بدو فعالیت نمی‌تواند مجوز تأسیس تشکلهای ملی و بین‌المللی را اخذ نماید. تشکلهای محلی و استانی از داشتن سابقه فعالیت در بدو تأسیس معاف هستند.

تبصره «۲»- سقف تراکنش مالی سالیانه تشکلهای محلی که در محدوده روستا، دهستان، محله و منطقه موضوع مواد «۱» تا «۴» قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری با اصلاحات و الحاقات بعدی آن فعالیت می‌کنند و ارکان آن از ساکنان همان محدوده فعالیت هستند، توسط شورای توسعه تعیین می‌شود.

تبصره «۳»- تشکل‌ها و شبکه‌های بین‌المللی هر ۵ سال باید درخواست تمدید مجوز فعالیت خود را در سامانه ثبت نمایند، شورای ارزیابی ملی مکلف است فرایند تمدید مجوز مذکور را براساس ضوابط ماده (۳۱) این قانون، حداکثر ظرف ۳۰ روز کاری طی کند.

ماده (۱۳) - نظام رتبه‌بندی تشکلهای اجتماعی: مجموعه‌ای از شاخص‌ها، اصول، قواعد و فرایندهایی است که به‌منظور هدایت و توانمندسازی تشکلهای، ایجاد اعتبار و اعتماد عمومی برای آنها و همچنین بررسی شرایط تأسیس تشکلهای به‌موجب آیین‌نامه اجرایی این قانون به‌صورت فصلی و با اعمال موارد ذیل اقدام به رتبه‌بندی تشکلهای می‌کند. نظام رتبه‌بندی تشکلهای اجتماعی به‌اختصار «نظام رتبه‌بندی» نامیده می‌شود،

الف) رتبه‌بندی در چهار گروه: ۱. تشکل محلی، ۲. تشکل استانی، ۳. تشکل و شبکه ملی، ۴. تشکل و شبکه بین‌المللی؛

ب) رتبه‌بندی فاصله‌ای؛

پ) رتبه‌بندی طبقه‌ای در پنج سطح ممتاز، خوب، متوسط، ضعیف و نامطلوب؛

ت) رتبه‌بندی به تفکیک نوع فعالیت حمایتی خدماتی و توسعه‌اجتماعی؛

ث) رتبه‌بندی به تفکیک دسته‌بندی حوزه‌های تخصصی؛

ج) ارزیابی کیفی و نمره‌دهی از طریق خودارزیابی، ارزیابی خدمت‌گیرندگان، امتیازدهی خیرین یا کمک‌کنندگان، نمره‌دهی مردم، بازرس تشکل، سایر تشکلهای حوزه تخصصی، دستگاه‌های تخصصی و شورای ارزیابی؛

چ) ارزیابی کمی از طریق جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات مندرج در گزارش‌های ثبت‌شده تشکلهای، اداره مالیاتی، بانک مرکزی و شورای ارزیابی؛

ح) تبیین شاخص‌های ترکیبی (کمی و کیفی) ارزیابی برای بررسی:

۱. شاخص‌های کیفی نظام رتبه‌بندی به شرح ذیل است:

• میزان تحقق برنامه‌ها

• اثربخشی عملکرد

• انضباط و شفافیت مالی و عملکردی

• حسن اجرای این قانون

۲. شاخص‌های کمی نظام رتبه‌بندی به شرح ذیل است:

- نسبت هزینه‌های برنامه به کل هزینه‌ها
 - نسبت هزینه‌های اداری و عملیاتی به کل هزینه‌ها
 - درصد هزینه‌های جذب سرمایه
 - نسبت بدهی‌ها به دارایی‌ها
 - نسبت سرمایه‌درگردش به دارایی‌ها
 - نسبت حقوق و دستمزد (هزینه جاری) به کل هزینه‌ها
 - نسبت حقوق هیئت مدیره به کل حقوق و دستمزد کارکنان
 - نسبت کمک‌های غیردولتی به کل منابع
 - نسبت کمک‌های خارجی به کل منابع
 - نسبت سرمایه و آورده مؤسسين به کل منابع
 - نسبت حق عضویت اخذ شده از اعضا به کل منابع
 - نسبت منابع ناشی از خرید خدمات عمومی و طرح‌های دولتی به کل منابع
 - نسبت فعالیت‌های اقتصادی مرتبط با اهداف تشکل به کل منابع
 - نسبت تعداد اعضا به تعداد کل (اعضا، داوطلبین، کارکنان)
 - نسبت تعداد اعضای هیئت مدیره به تعداد کل اعضا
 - نسبت تعداد داوطلبین به تعداد کل
 - نسبت تعداد کارکنان به تعداد کل
 - تذکرها، توبیخ‌ها، تعداد موارد سلب اختیار مدیریتی و محکومیت‌های قطعی قضایی.
 - تشویق‌های ملی و بین‌المللی
 - مقام‌ها، جایگاه‌ها و افتخارات ملی و بین‌المللی
- تبصره «۱»- شاخص‌های کیفی ۳۰ درصد و شاخص‌های کمی ۷۰ درصد از کل امتیازات نظام رتبه‌بندی را شامل می‌شود.

تبصره ۲- اوزان شاخص‌های کمی و کیفی متناسب با انواع شکل و موضوع‌های فعالیت آن‌ها به تصویب شورای توسعه و تأیید وزیر کشور می‌رسد. اوزان باید محرک مشارکت بیشتر اعضا و داوطلبین در شکل‌ها باشد.

تبصره ۳- مقام مشورتی عام و خاص و امکان حضور در واحدهای سازمانی دستگاه‌ها، موضوع بند «۱۲» ماده (۴۵)، مشاوره و اظهارنظر کارشناسی و تخصصی موضوع بند «۱۰» ماده (۴۵)، حضور یا عضویت در شوراهای عالی کشور موضوع بند «۱۳» ماده (۴۵) بر اساس قوانین و مقررات مرتبط با آن‌ها، تخصیص ظرفیت‌ها و امکانات غیرنقدی عمومی، واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دولتی، واگذاری تصدی‌های اجتماعی دولت، دسترسی به رسانه ملی، همچنین بخشی از تشویق‌ها و تنبیه‌ها درخصوص عملکرد شکل‌ها متناسب با امتیاز مکتسبه ایشان در نظام رتبه‌بندی اعطا می‌شود.

فصل دوم - ساختار، تشکیلات و فرایندهای اجرایی

ماده (۱۴)- وظایف شورای توسعه به شرح ذیل است:

۱. تقویت گفتمان مشارکت اجتماعی در جامعه و در بین نهادهای حاکمیتی.
۲. خط‌مشی‌گذاری، برنامه‌ریزی برای تقویت مشارکت اجتماعی در کشور، توانمندسازی شکل‌ها، توسعه فعالیت‌های اجتماعی، افزایش سواد و آگاهی عمومی درخصوص الگوهای مشارکت اجتماعی و بهبود فضای مشارکت‌های مردمی.
۳. تنظیم، ارائه و دفاع از طرح‌ها و لوایح حمایتی برای فعالیت‌های داوطلبانه سازمان‌یافته اجتماعی.
۴. تعیین و اعلام سالیانه موارد ذیل:
 - ۴.۱. سقف ارزش مالی برنامه‌ها و طرح‌هایی که الزام به ثبت در سامانه دارد،
 - ۴.۲. سقف تراکنش‌های مالی که تشکلهای محلی را ملزم به تأسیس تشکل استانی می‌کند،
 - ۴.۳. سقف ارزش مالی که تشکل را ملزم به انجام حسابرسی رسمی می‌کند.
 - ۴.۴. حداقل تعداد تشکل و حداقل تعداد اعضای هیئت‌مدیره تشکلهای متقاضی برای عضویت در شبکه.
 - ۴.۵. حداقل سرمایه اولیه برای تأسیس و فعالیت تشکلهای موضوع تبصره «۳» ماده (۳۲) این قانون.
 - ۴.۶. حداقل ساعات موردنیاز برای اجرای برنامه‌های صوتی و تصویری در سازمان صداوسیما و شبکه‌های استانی آن با مشارکت نماینده رسمی سازمان صدا و سیما.
 - ۴.۷. تعیین سقف حق‌الزحمه یا حقوق یا عناوین مشابه مدیرعامل تمام‌وقت به تفکیک نوع فعالیت، سطح فعالیت و طبقات رتبه‌بندی؛
 - ۴.۸. تعیین حداقل میزان کمک مالی اشخاص حقیقی و حقوقی که در صورت درخواست کمک‌کننده، تشکل ملزم به ارائه گزارش مالی است.
 - ۴.۹. تعیین میزان دارایی منقول و غیرمنقول تشکلهای هیئت‌امانی که اعضای هیئت‌امنا و اعضای هیئت‌مدیره آن ملزم به اعلام و انتشار عمومی تمامی دارایی‌های منقول و غیرمنقول خود هستند.

۵. تدوین برنامه‌های آموزشی مرتبط با تأسیس و فعالیت تشکلات و پیگیری و نظارت بر حسن اجرای آن.
 ۶. تدوین، بازبینی و به‌روزرسانی شاخص‌ها و وزن‌ها در نظام رتبه‌بندی حداکثر هر ۱۰ سال.
 ۷. تصمیم‌گیری درخصوص شبکه‌هایی که صلاحیت صدور گواهینامه رسمی آموزشی را با سربرگ مشترک شبکه و شورای توسعه دارند.
 ۸. ارائه گزارش سالانه عملکردی شورای توسعه به وزیر کشور و به عموم مردم از طریق سامانه.
- تبصره -** مصوبات شورای توسعه درخصوص بندهای «۲»، «۳»، «۴»، «۵»، «۶» و «۷» این ماده باید به تأیید وزیر کشور برسد.
- ماده (۱۵) -** ترکیب شورای توسعه به شرح ذیل است:
۱. رئیس سازمان «امور اجتماعی کشور» به‌عنوان رئیس؛
 ۲. نماینده‌های سازمان‌های «حفاظت محیط‌زیست»، «هلال احمر»، «سازمان بسیج مستضعفین»، «بهزیستی»، «اوقاف و امور خیریه»، «ثبت اسناد و املاک کشور» و «کمیته امداد امام خمینی»
 ۳. نماینده‌های وزارتخانه‌های «بهداشت و درمان و آموزش پزشکی»، «امور خارجه»، «آموزش و پرورش»، «ورزش و جوانان»، «میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی»
 ۴. پنج نماینده از تشکلات «محلی»، «استانی»، «ملی» و «بین‌المللی» در صورت وجود به انتخاب تشکلات در سطح هیات مدیره
- ماده (۱۶) -** رئیس شورای توسعه باید حسب موضوعات دستورکار شورا، از نمایندگان سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و سایر دستگاه‌های اجرایی در سطح معاونت برای حضور در جلسه شورای توسعه به‌عنوان ناظر بدون حق‌رای به‌صورت مکتوب و از طریق سامانه دعوت نماید.
- تبصره «۱»** نماینده کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی و نماینده شورای عالی استان‌ها و دو نماینده از شبکه‌های ملی و بین‌المللی به انتخاب تشکلات و شبکه‌های ملی و بین‌المللی به‌عنوان عضو ناظر بدون حق‌رای در شورای توسعه حضور دارند.
- ماده (۱۷) -** رئیس شورای توسعه می‌تواند برای اخذ تصمیمات در محدوده اختیارات شورای توسعه در حوزه‌های تخصصی موضوع بند «ث» ماده (۳۲) این قانون، کارگروه‌های تخصصی با مشارکت دستگاه‌های تخصصی موضوع ماده مذکور و تشکلات تخصصی ایجاد کند.
- ماده (۱۸) -** شرح وظایف شورای ارزیابی ملی به شرح ذیل است:
۱. نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورای توسعه؛
 ۲. نظارت بر حسن اجرای تکالیف مصرح در این قانون و قوانین و مقررات مربوطه توسط دستگاه‌های موضوع این قانون و ارجاع جرائم و تخلفات آنها به مراجع ذی‌صلاح؛
 ۳. نظارت بر حسن اجرای قوانین و عدم انحراف از اساسنامه از سوی تشکلات و شبکه‌های ملی و بین‌المللی؛

۴. پیگیری و نظارت بر حسن اجرای برنامه‌های آموزشی تدوین‌شده مرتبط با تأسیس و فعالیت تشکلات در سطح ملی؛
۵. نظارت بر عملکرد شوراهای ارزیابی استانی و حسن اجرای قوانین و مقررات توسط آنها؛
۶. نظارت بر فرایند انتخاب نمایندگان تشکلات در شوراهای ملی و استانی؛
۷. رسیدگی به شکایات و گزارشات واصله؛
۸. تصمیم‌گیری درخصوص لغو عضویت نماینده تشکلات در شوراهای توسعه و ارزیابی در سطح ملی موضوع تبصره «۳» ماده (۲۸) این قانون؛
۹. ارائه اظهارنظر رسمی درخصوص گزارش‌های عملکردی و مالی تشکلات و شبکه‌های ملی و بین‌المللی و گزارش سالیانه مالی و عملکردی دستگاه‌های تخصصی در سطح ملی؛
۱۰. حمایت از تشکلات ملی و بین‌المللی با رتبه ممتاز و خوب؛
۱۱. تذکر، توبیخ، سلب اختیار مدیریتی و انتصاب سرپرست برای اداره تشکلات متخلف و تعیین حیطه اختیارات سرپرست و انحلال تشکلات ملی و بین‌المللی در صورت تخلف.
۱۲. تأیید یا رد پیشنهاد سلب اختیار مدیریتی و انتصاب سرپرست برای اداره تشکلات متخلف در سطوح استانی و محلی.
۱۳. صدور مجوز برای حضور تشکلات در دوره‌های آموزشی و نحوه ارتباط‌گیری، مشارکت در برنامه‌ها و طرح‌های بین‌المللی موضوع بند «۶» ماده (۴۷) این قانون و تعیین مسیرهای مورد تأیید نقل و انتقال مالی بین‌المللی موضوع ماده (۷۰) این قانون.
۱۴. صدور و تمدید مجوز تأسیس و فعالیت تشکلات و شبکه‌های ملی و بین‌المللی، از طریق سامانه و تصمیم‌گیری؛ درخصوص تعارض نظرات نهادهای مرتبط با ارزیابی پیرامون صلاحیت‌های تخصصی آنها؛
۱۵. اعطای مقام مشورتی با توجه به نتایج نظام رتبه‌بندی.
۱۶. برگزاری جشنواره ملی مشارکت‌های اجتماعی و اهدای جایزه به تشکلات برگزیده.
۱۷. ارائه گزارش سالانه عملکردی شورای ارزیابی ملی به وزیر کشور و به عموم مردم از طریق سامانه.
- تبصره «۱»-** نحوه سلب اختیارات مدیریتی و شیوه تعیین سرپرست به موجب آیین‌نامه اجرایی موضوع ماده (۸۴) این قانون است.
- تبصره «۲»-** مصوبات شورای ارزیابی ملی درخصوص بندهای «۸» و «۱۱» این ماده باید به تأیید وزیر کشور برسد.
- تبصره «۳»-** صلاحیت این شورا درخصوص بند «۷» این ماده، نافی صلاحیت‌های عام مراجع دادگستری نیست.
- ماده (۱۹)-** ترکیب شورای ارزیابی ملی به شرح ذیل است:
۱. رئیس سازمان امور اجتماعی کشور به‌عنوان رئیس؛

۲. سه نماینده از تشکلهای ملی و بین‌المللی در صورت وجود، به انتخاب تشکلهای شبکه‌های موضوع این بند؛
 ۳. معاون مربوطه یا متصدی بالاترین پست حوزه اجتماعی در دستگاه‌های تخصصی در سطح ملی حسب مورد؛
 ۴. یک ممیز مالیاتی حوزه تشکلهای اجتماعی به انتخاب رئیس سازمان امور مالیاتی؛
 ۵. نماینده فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران؛
 ۶. نماینده وزارت اطلاعات؛
 ۷. نماینده سازمان اطلاعات سپاه؛
 ۸. قاضی منتخب رئیس قوه قضائیه؛
 ۹. نماینده معاونت حقوقی رئیس‌جمهور.
- تبصره -** نمایندگان کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای و کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی هر کدام یک نفر به عنوان عضو ناظر در این شورا حضور دارند.
- ماده (۲۰) -** شرح وظایف شورای ارزیابی استانی به شرح ذیل است:
۱. نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورای توسعه؛
 ۲. نظارت بر حسن اجرای تکالیف مصرح در این قانون و قوانین و مقررات مربوطه توسط دستگاه‌های موضوع این قانون در سطح استان و ارجاع جرائم و تخلفات آنها به مراجع ذیصلاح؛
 ۳. نظارت بر حسن اجرای قوانین و عدم انحراف از اساسنامه از سوی تشکلهای شبکه‌های استانی؛
 ۴. پیگیری و نظارت بر حسن اجرای برنامه‌های آموزشی تدوین‌شده مرتبط با تأسیس و فعالیت تشکلهای در سطح استانی؛
 ۵. نظارت بر عملکرد شوراهای ارزیابی محلی و حسن اجرای قوانین و مقررات توسط آنها؛
 ۶. نظارت بر فرایند انتخاب نمایندگان تشکلهای در شورای ارزیابی در سطوح استانی و محلی؛
 ۷. رسیدگی به اعتراضات مردمی نسبت به تشکلهای و اعتراضات تشکلهای نسبت به تشکلهای استانی؛
 ۸. رسیدگی به اعتراضات تشکلهای نسبت به تصمیمات و عملکرد دستگاه‌های تخصصی موضوع این قانون در سطح استان و شورای ارزیابی محلی.
 ۹. تصمیم‌گیری درخصوص لغو عضویت نماینده تشکلهای در شورای ارزیابی در سطح استانی موضوع تبصره «۳» ماده (۲۸) این قانون؛
 ۱۰. ارائه اظهارنظر رسمی درخصوص گزارش‌های عملکردی و مالی تشکلهای شبکه‌های استانی و گزارش سالیانه مالی و عملکردی دستگاه‌های تخصصی در سطح استانی؛
 ۱۱. حمایت از تشکلهای با رتبه ممتاز و خوب؛

۱۲. تذکر، توییح تشکل‌های متخلف در سطح استانی و ارائه پیشنهاد‌های سلب اختیار مدیریتی و انتصاب سرپرست و انحلال تشکل به شورای ارزیابی ملی و پیگیری آن.
۱۳. صدور مجوز تأسیس و فعالیت تشکل و شبکه‌های استانی، از طریق سامانه و تصمیم‌گیری درخصوص تعارض نظرات نهاد‌های مرتبط با ارزیابی پیرامون صلاحیت‌های تخصصی آنها؛
۱۴. ارائه گزارش سالانه عملکردی شورای ارزیابی استانی به استاندار و شورای ارزیابی ملی و به عموم مردم از طریق سامانه.
- تبصره «۱»-** مصوبات شورای ارزیابی استانی درخصوص بندهای «۹» و «۱۲» این ماده باید به تأیید استاندار برسد.
- تبصره «۲»-** صلاحیت این شورا در خصوص بندهای «۷» و «۸» این ماده، نافی صلاحیت‌های عام مراجع دادگستری نیست.
- ماده (۲۱)-** شورای ارزیابی استانی با ترکیب زیر تشکیل می‌گردد:
 ۱. معاون امور اجتماعی - فرهنگی استانداری به‌عنوان رئیس؛
 ۲. قاضی منتخب رئیس دادگستری استان.
 ۳. مدیرکل مربوطه یا متصدی بالاترین پست حوزه اجتماعی در دستگاه‌های تخصصی در سطح استانی حسب مورد؛
 ۴. یک ممیز مالیاتی حوزه تشکل‌های اجتماعی به انتخاب مدیرکل امور مالیاتی استان؛
 ۵. کارمند فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در سطح رئیس اداره یا بالاتر؛
 ۶. کارمند وزارت اطلاعات در سطح رئیس اداره یا بالاتر؛
 ۷. کارمند سازمان اطلاعات سپاه در سطح رئیس اداره یا بالاتر؛
 ۸. سه نماینده از تشکل‌های استانی، به انتخاب تشکل‌ها و شبکه‌های موضوع این بند در سطح رئیس هیات مدیره یا مدیرعامل.
- ۹ - رئیس شورای استان به عنوان عضو ناظر (بدون حق رای)
- ماده (۲۲)-** شرح وظایف شورای ارزیابی محلی به شرح ذیل است:
 ۱. نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورای توسعه؛
 ۲. نظارت بر حسن اجرای تکالیف مصرح در این قانون و قوانین و مقررات مربوطه توسط دستگاه‌های موضوع این قانون در سطح محلی و ارجاع جرائم و تخلفات آنها به مراجع ذیصلاح؛
 ۳. نظارت بر حسن اجرای قوانین و عدم انحراف از اساسنامه از سوی تشکل‌های محلی؛
 ۴. پیگیری و نظارت بر حسن اجرای برنامه‌های آموزشی تدوین‌شده مرتبط با تأسیس و فعالیت تشکل‌ها در سطح محلی؛
 ۵. نظارت بر فرایند انتخاب نمایندگان تشکل‌ها در شورای ارزیابی در سطح محلی و انتشار عمومی گزارش‌های نظارتی آن؛

۶. رسیدگی به اعتراضات مردمی نسبت به تشکل‌ها و اعتراضات تشکل‌ها نسبت به تشکل‌های محلی؛
۷. رسیدگی به اعتراضات تشکل‌ها نسبت به تصمیمات و عملکرد دستگاه‌های تخصصی موضوع این قانون در سطح محلی.
۸. تصمیم‌گیری درخصوص لغو عضویت نماینده تشکل‌ها در شورای ارزیابی در سطح محلی موضوع تبصره «۳» ماده (۲۸) این قانون؛
۹. ارائه اظهارنظر رسمی درخصوص گزارش‌های عملکردی و مالی تشکل‌های محلی و گزارش سالیانه مالی و عملکردی دستگاه‌های تخصصی در سطح محلی و انتشار عمومی آن؛
۱۰. حمایت قضائی از تشکل‌های محلی در مراجع قضایی و دستگاه‌های تصمیم‌گیرنده به‌استثنای دعاوی موضوع بند «۱۱» این ماده.
۱۱. تذکر، توییح تشکل‌های متخلف فعال در سطح محلی و ارائه پیشنهادهاى سلب اختیار مدیریتی و انتصاب سرپرست و انحلال تشکل به شورای ارزیابی استانی و پیگیری آن.
۱۲. کمک به ثبت اطلاعات، برنامه‌ها و تراکنش‌های تشکل‌های محلی در سامانه؛
۱۳. ارائه گزارش سالانه عملکردی شورای ارزیابی محلی به فرماندار و شورای ارزیابی استانی و به عموم مردم از طریق سامانه.
- تبصره «۱»- مصوبات شورای ارزیابی محلی بندهای «۸» و «۱۱» این ماده باید به تایید فرماندار برسد.
- تبصره «۲»- صلاحیت این شورا در خصوص بندهای «۶» و «۷» این ماده، نافی صلاحیت‌های عام مراجع دادگستری نیست.
- ماده (۲۳)- ترکیب شورای ارزیابی محلی به شرح ذیل است:
 ۱. نماینده فرماندار به‌عنوان رئیس در سطح رئیس اداره یا بالاتر؛
 ۲. قاضی منتخب رئیس قوه قضائیه.
 ۳. رئیس اداره مربوطه یا متصدی بالاترین پست حوزه اجتماعی در دستگاه‌های تخصصی در سطح محلی حسب مورد؛
 ۴. یک ممیز مالیاتی حوزه تشکل‌های اجتماعی به انتخاب مدیرکل امور مالیاتی شهر؛
 ۵. کارمند فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران؛
 ۶. کارمند وزارت اطلاعات؛
 ۷. کارمند سازمان اطلاعات سپاه؛
 ۸. سه نماینده از تشکل‌های محلی، به انتخاب تشکل‌های موضوع این بند در سطح مدیرعامل.
 - ۹- رئیس شورای شهرستان به عنوان عضو ناظر (بدون حق رای)

ماده (۲۴) - دبیرخانه‌ای با عنوان «دبیرخانه امور تشکل‌ها» که به اختصار «دبیرخانه» خوانده می‌شود، برای پیگیری مصوبات شوراهای توسعه و ارزیابی و انجام فعالیت‌های اجرایی آن‌ها و سایر تکالیف محوله در این قانون تشکیل می‌شود. دبیرخانه امور تشکل‌ها در سطح ملی توسط رئیس سازمان امور اجتماعی کشور در وزارت کشور و در سطح شهر، بخش، شهرستان و استان توسط استاندار در استانداری و در سطح روستا، دهستان، محله و منطقه توسط فرماندار در فرمانداری تشکیل می‌شود. معاون مشارکت‌های اجتماعی سازمان امور اجتماعی به‌عنوان دبیر شوراهای توسعه و ارزیابی ملی باید بدون حق‌رای در تمامی جلسات شوراهای مذکور حضور داشته باشد.

تبصره «۱» - تشکیلات دبیرخانه با استفاده از منابع انسانی شاغل در «دبیرخانه شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل‌ها» موضوع ماده (۶) آئین‌نامه تشکل‌های مردم‌نهاد مصوب ۱۳۹۵ و منابع انسانی شاغل در وزارت کشور و جابجایی، ماموریت و انتقال کارکنان حوزه مربوطه در دستگاه‌های تخصصی موضوع این قانون تامین می‌شود.

تبصره «۲» - شرایط احراز پست‌های دبیرخانه امور تشکل‌ها متناسب با ماهیت و موضوع فعالیت تشکل‌ها به موجب آیین‌نامه موضوع ماده (۹۱) این قانون تعیین می‌شود.

ماده (۲۵) - دبیرخانه امور تشکل‌ها مکلف است کلیه مصوبات، اقدامات و فعالیت‌های شوراهای توسعه و ارزیابی را با رعایت قوانین و مقررات در سامانه منتشر کند.

ماده (۲۶) - جلسات شورای ارزیابی باید حداکثر هر دو هفته یکبار و جلسات شورای توسعه حداکثر هر دو ماه یکبار تشکیل شود. جلسات شوراهای مذکور با حضور دو سوم اعضا رسمیت می‌یابد. رأی‌گیری در آن‌ها علنی و شفاف است و کلیه تصمیمات آن‌ها پس از تأیید و تنفیذ اکثریت مطلق اعضای حاضران دارای حق رای لازم‌الاجرا خواهد بود. دبیرخانه امور تشکل‌ها مکلف است سه روز قبل تشکیل جلسات شوراهای موضوع این ماده، نماینده دستگاه تخصصی، نمایندگان تشکل‌ها و سایر اعضای شوراهای فوق‌الذکر را به صورت رسمی و از طریق سامانه دعوت نماید. دبیرخانه مکلف است تمامی مصوبات را حداکثر ۳ روزکاری پس از تصویب به صورت عمومی در سامانه منتشر کند.

ماده (۲۷) - حضور دستگاه‌های تخصصی عضو شورای ارزیابی و کارگروه‌های تخصصی ذیل شوراهای توسعه و ارزیابی که حسب مورد با دعوت رؤسای شوراها و کارگروه‌های فوق‌الذکر در جلسات حضور می‌یابد، صرفاً محدود به موضوع تخصصی مقتضی است و در مجموع یک رای دارند و در سایر موضوعات حق حضور و حق رأی ندارد.

تبصره - نحوه اعلام نظر واحد دستگاه‌های تخصصی در صورت تفاوت نظرات آن‌ها به موجب آیین‌نامه موضوع ماده (۸۴) این قانون تعیین می‌شود.

ماده (۲۸) - نمایندگان تشکل‌های عضو شورای توسعه و شوراهای ارزیابی در تمامی سطوح محلی، استانی و ملی هر سه سال یکبار به‌صورت یکجا توسط وزارت کشور با مشارکت استانداری‌ها و فرمانداری‌ها از طریق فرایند اعلام و فراخوان عمومی از طریق درج در سامانه و آگهی در روزنامه کثیرالانتشار که قبلاً توسط

شورای توسعه تعیین شده و پس از اخذ اکثریت مطلق آرا انتخاب می‌شوند. نماینده تشکلهای در سطح ملی و بین‌المللی با حکم وزیر کشور به عضویت شوراهای فوق‌الذکر در خواهد آمد. نماینده تشکلهای در شوراهای ارزیابی در سطوح استانی و محلی به ترتیب با حکم استاندار و فرماندار به عضویت شوراهای مذکور در خواهد آمد.

تبصره «۱»- تشکلهای منتخب نمی‌توانند بیش از دو دوره متوالی عضو شوراهای توسعه و ارزیابی باشند.

تبصره «۲»- یک تشکل نمی‌تواند به‌طور همزمان در بیش از یکی از شوراهای موضوع این ماده نماینده داشته باشند. هیچ شخصی نیز نمی‌تواند به عنوان نماینده بیش از یک تشکل در شوراهای مذکور حضور داشته باشند.

تبصره «۳»- غیبت بیش از دو جلسه نمایندگان دستگاه‌های عضو در شوراهای توسعه و ارزیابی به منزله نقض قوانین و مقررات مربوط است و مشمول تنبیه‌های موضوع ماده (۷۳) این قانون می‌شود. همچنین در صورتی که نماینده تشکل، سه جلسه در جلسات شوراهای مذکور حاضر نباشد، عضویت نماینده آن تشکل در آن شورا لغو و تا سه سال عضویت در آن شورا برای آن تشکل ممنوع می‌باشد.

تبصره «۴»- ضوابط و نحوه انتخاب نمایندگان تشکلهای و دستگاه‌های عضو شوراهای توسعه و ارزیابی و کارگروه‌های تخصصی ذیل شوراهای توسعه و ارزیابی، صلاحیت‌های عمومی و تخصصی اعضای شوراها و کارگروه‌های مذکور، نحوه برگزاری جلسات آنها، نحوه اخذ و انتشار مصوبات شوراها و کارگروه‌های مذکور به موجب آیین‌نامه موضوع ماده (۸۴) این قانون تعیین می‌شود.

ماده (۲۹)- تشکلهای می‌توانند نسبت به تصمیمات شورای ارزیابی ملی به دیوان عدالت اداری شکایت کنند.

ماده (۳۰)- شوراهای توسعه و ارزیابی می‌توانند با تصمیم شورای توسعه و تایید شورای ارزیابی ملی و وزیر کشور، بخشی از وظایف خود را به شبکه‌های ملی و بین‌المللی ممتاز یا خوب و مورد تایید شورای توسعه واگذار نماید. شبکه‌های موضوع این ماده باید گزارش ۶ ماهه و یکساله اقدامات موضوع این ماده را از طریق سامانه به شورای توسعه و وزارت کشور ارائه دهند.

تبصره - شورای ارزیابی ملزم به نظارت بر عملکرد شبکه‌هایی است که وظایف موضوع این ماده به آنها واگذار شده است. نحوه ارائه گزارش عملکردی و مالی شبکه‌های موضوع این ماده و نحوه نظارت شورای ارزیابی بر شبکه‌های موضوع این ماده در خصوص وظایف واگذار شده، به موجب آیین‌نامه ماده (۸۴) این قانون تعیین می‌شود.

فصل سوم - مجوز تأسیس، فعالیت و ثبت

ماده (۳۱)- هرگونه فعالیت در قالب تشکلهای منوط به اخذ مجوز تأسیس و مجوز فعالیت توسط شورای ارزیابی و ثبت مطابق این قانون است. انجام تمامی فرایندهای موضوع این ماده شامل صدور مجوز تأسیس، مجوز فعالیت و ثبت، یک سال پس از تصویب این قانون صرفاً از طریق سامانه مجاز خواهد بود.

ماده (۳۲) - هر فرد ایرانی دارای حداقل ۱۸ سال تمام، می‌تواند با رعایت مفاد این قانون و آیین‌نامه اجرایی موضوع ماده (۸۴) این قانون، درخواست تأسیس تشکل را در قالب گروهی از اشخاص حقیقی و در موضوعی مشخص، متناسب با محدوده فعالیت موردنظر خود، به‌صورت برخط و از طریق سامانه به دبیرخانه امور تشکلات ارائه کند. صدور مجوز تأسیس توسط دبیرخانه مربوطه، منوط به انجام استعلامات زیر است:

(الف) از سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای بررسی عنوان تشکل، راستی‌آزمایی اطلاعات شخصی مؤسسان و اعضا، کد ثنا، کد فراگیر ملی برای اتباع خارجی داوطلب، شماره تماس متقاضی، نداشتن بدهی مالیاتی معوق مؤسسان، سند سرمایه اولیه تشکل در سامانه.

(ب) از شورای ارزیابی درخصوص تطابق درخواست ارسال شده با موضوع، نوع و ساختار تشکل.

(پ) از نیروی انتظامی، وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه از حیث داشتن صلاحیت‌های عمومی مؤسسان.

(ت) از وزارت امور خارجه درخصوص تأسیس و فعالیت تشکلات خارجی در ایران یا فعالیت تشکلات ایرانی در خارج از کشور.

(ث) از دستگاه تخصصی مرتبط با حوزه فعالیت تشکل در مورد عدم مغایرت فعالیت‌های تشکل با چارچوب وظایف آن و همچنین صلاحیت‌های تخصصی موضوع بند «ب» ماده (۷) این قانون برای حداقل یک نفر از مؤسسان در صورتی که موضوع فعالیت تشکل تخصصی است؛ دسته‌بندی حوزه‌های تخصصی و نحوه تشخیص فعالیت تخصصی و غیرتخصصی و نیز دستگاه مرتبط با فعالیت‌های تخصصی براساس آیین‌نامه اجرایی این قانون است.

تبصره «۱» - وزارت کشور مکلف است با همکاری سازمان بهزیستی، سازمان اوقاف و امور خیریه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت آموزش و پرورش، وزارت ورزش و جوانان، سازمان حفاظت محیط زیست، کمیته امداد امام خمینی، شهرداری، جمعیت هلال احمر و سایر دستگاه‌های مرتبط با تشکلات، آیین‌نامه اجرایی شیوه طبقه‌بندی موضوعات و تعیین دستگاه‌های تخصصی موضوع بند «ث» این ماده را تدوین و حداکثر ۳ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران برساند.

تبصره «۲» - دستگاه‌های مذکور در این ماده نمی‌توانند تأییدیه مشروط و مقید برای تأسیس تشکل داشته باشند و پاسخ رد درخواست تأسیس تشکل و دلایل آن باید در زمان مقرر در این قانون به‌صورت رسمی در سامانه به مؤسسان ابلاغ شود.

تبصره «۳» - صدور مجوز تأسیس تشکلات هیئت‌امنایی علاوه بر استعلامات مزبور، منوط به اخذ دو/سوم آرای اعضای شورای ارزیابی است. حداقل سرمایه اولیه برای تأسیس و فعالیت تشکلات هیئت‌امنایی ملی، استانی و محلی به‌صورت سالیانه توسط شورای توسعه تعیین و به تأیید وزیر کشور خواهد رسید.

تبصره «۴» - حداقل تعداد اشخاص حقیقی مورد نیاز برای تأسیس تشکلات محلی، استانی، ملی و بین‌المللی، عضوپذیر به ترتیب ۳، ۵، ۷ و ۱۵ نفر و حداقل تعداد اشخاص حقیقی مورد نیاز برای تأسیس تشکلات محلی، استانی و ملی هیئت‌امنایی به ترتیب ۵، ۱۰ و ۱۵ نفر است.

ماده (۳۳)۔ نماینده متقاضیان تأسیس تشکل باید اطلاعات شخصی خود و سایر متقاضیان، عنوان تشکل، موضوع فعالیت، منطقه و سطح فعالیت، دستگاه‌های تخصصی مرتبط با فعالیت و همچنین شرح مختصری از اهداف، برنامه و شیوه تحقق آنها را در سامانه بارگذاری نمایند. اطلاعات ثبت شده باید توسط سامانه به‌صورت برخط و آنی در اختیار دبیرخانه و دستگاه‌های تخصصی قرار گیرد. نهادهای مذکور باید ظرف مدت سه روز کاری نظر خود را اعلام نمایند، در غیر این صورت سامانه به‌صورت خودکار اقدام به صدور مجوز تأسیس تشکل می‌کند.

ماده (۳۴)۔ به‌منظور اخذ مجوز فعالیت تشکل، مؤسسان حداکثر ۳۰ روز کاری پس از دریافت مجوز تأسیس می‌توانند درخواست خود را به همراه اساسنامه پیشنهادی و گواهی آموزش‌های عمومی و تخصصی مدیرعامل و بازرس تشکل را از طریق سامانه به دبیرخانه ارائه نمایند؛ عدم ارسال در محدوده زمانی مشخص شده به‌منزله انصراف از تأسیس تشکل قلمداد می‌شود. اساسنامه باید توسط سامانه به‌صورت برخط و آنی در اختیار دستگاه‌های موضوع ماده (۳۲) این قانون قرار گیرد. تا دستگاه‌های مذکور به‌منظور صدور مجوز فعالیت، عدم منافات اساسنامه تشکل‌ها با قوانین و مقررات کشور بررسی و حداکثر ۳۰ روز کاری پس از وصول درخواست مجوز فعالیت، از طریق سامانه به مؤسسان اعلام نمایند. عدم پاسخ در موعد مقرر به‌منزله تأیید درخواست می‌باشد.

تبصره «۱»۔ هرگونه تغییر در اساسنامه باید به تأیید شورای ارزیابی برسد. عدم پاسخ شورای ارزیابی در موعد ۱۰ روز کاری به‌منزله تأیید تغییرات اساسنامه می‌باشد. نحوه تغییر اساسنامه براساس آیین‌نامه اجرایی این قانون خواهد بود.

تبصره «۲»۔ تصریح مواردی اعم از عنوان، نوع تشکل، موضوع فعالیت، اهداف، محدوده جغرافیایی فعالیت، منابع، فعالیت‌های درآمدزا و روش‌های تأمین مالی، مدت فعالیت، مرکز اصلی فعالیت، نحوه ایجاد شعب، محل دفاتر و شعب، ساختار سازمان (عضوپذیر یا هیئت امنایی)، ارکان و تشکیلات سازمان و نحوه انتخاب، شرح وظایف، اختیارات و مسئولیت‌های آنها، صاحبان امضا، شرایط پذیرش عضو، نحوه تغییر و تجدید در اساسنامه، نحوه انحلال، مشخص ساختن وضعیت دارایی‌ها پس از انحلال، میزان سرمایه اولیه و دوره زمانی تشکیل جلسات حسب مورد مجمع عمومی یا هیئت‌امنا تشکل در اساسنامه الزامی است.

ماده (۳۵)۔ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است پس از دریافت برخط مجوز فعالیت تشکل و اساسنامه تنفیذ شده از طریق سامانه اقدام معمول برای ثبت تشکل، صدور شماره ثبت و شماره شناسایی ملی و همچنین ارجاع برای نشر عمومی آگهی ثبت در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران را حداکثر در مدت ۱۵ روز کاری انجام داده و نتایج را در سامانه بارگذاری کند. عدم انجام اقدامات مذکور به‌منزله «ممانعت از اجرای تکالیف مقرر در این قانون» و مشمول تنبیه‌های موضوع ماده (۷۳) این قانون می‌باشد.

ماده (۳۶)۔ شورای ارزیابی مکلف است پس از دریافت نتایج اقدامات سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به‌صورت برخط از طریق سامانه، شناسه تشکل و پروانه فعالیت تشکل را صادر و منتشر کند.

تبصره - شناسه شکل، شناسه‌ای انحصاری مشتمل بر شماره ثبت، حوزه اجتماعی موضوع فعالیت، منطقه جغرافیایی فعالیت و نوع شکل است.

ماده (۳۷) - در صورت رد درخواست متقاضی در هر مرحله از فرایند این فصل از قانون (صدور مجوز تأسیس یا فعالیت یا ثبت یا صدور پروانه) دبیرخانه موظف‌اند دلایل عدم پذیرش آن را به صورت رسمی از طریق سامانه در مدت مقرر این قانون به متقاضیان اعلام نمایند. متقاضیان می‌توانند نسبت به عدم پذیرش درخواست خود در هر مرحله به شورای ارزیابی اعتراض یا به دیوان عدالت اداری شکایت نمایند. همچنین عدم اعلام نظر در هر مرحله درخصوص درخواست متقاضیان در بازه زمانی تعیین شده در این قانون، به منزله تأیید درخواست متقاضی است.

ماده (۳۸) - وزارت امور خارجه موظف است قبل از صدور مجوز تأسیس و/یا فعالیت برای تشکلهای خارجی که تحت عنوان سازمان‌های غیردولتی یا غیرانتفاعی شناسایی می‌شوند، وضعیت ثبت این تشکلهای در کشور مبدأ، محدوده زمانی و مکانی فعالیت تشکلهای در کشور و اساسنامه آنها در کشور مبدأ را بررسی و به شورای ارزیابی ملی گزارش کند.

تبصره - تشکلهای خارجی تنها پس از اتمام فرایند ثبت، مجاز خواهند بود که در ایران فعالیت نمایند؛ فرایند ثبت تشکلهای خارجی، از طریق سامانه و مشابه تشکلهای داخلی توسط شورای ارزیابی است.

ماده (۳۹) - تشکلهای محلی پس از تقدیم رسمی درخواست تأسیس، صرفاً مکلف به تکمیل رخنمای خود در سامانه هستند. فرایند ثبت در سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و روزنامه رسمی، دریافت کد شناسایی و صدور پروانه فعالیت توسط دبیرخانه در سامانه انجام می‌شود و به صورت برخط به اطلاع کلیه نهادهای نظارتی و تخصصی مربوطه می‌رسد و از سایر اقدامات این فصل مستثنی هستند. داشتن اساسنامه و ساختار نهادی متشکل از هیئت‌مدیره یا هیئت‌امنا و بازرس و همچنین داشتن دفتر اصلی و شعبه برای تشکلهای محلی اختیاری می‌باشد.

تبصره - در صورتی که مؤسسان تشکل محلی در بدو تأسیس توان یا امکان تکمیل رخنما را نداشته باشند دبیرخانه محلی پس از دریافت درخواست مکتوب مؤسسان تشکل، مسئول راهنمایی، کمک، ثبت اطلاعات تشکل در سامانه و تکمیل فرایند تأسیس و فعالیت تشکل محلی می‌باشد. در شرایط مذکور دبیرخانه محلی پس از صدور پروانه، فعالیت‌ها و برنامه‌های تشکلهای محلی را در سامانه ثبت می‌نماید.

ماده (۴۰) - کلیه تشکلهای شبکه‌ها و شبکه‌ها موظفند پس از انقضاء مهلت پروانه فعالیت، درخواست تمدید خود را در سامانه ثبت نمایند. شورای ارزیابی مکلف است فرایند تمدید مجوز مذکور را براساس ضوابط ماده (۳۳) این قانون، حداکثر ظرف ۳۰ روز کاری طی کند.

ماده (۴۱) - تمامی شبکه‌ها و تشکلهایی که قبل از تصویب این قانون مجوز تأسیس یا فعالیت دریافت کرده یا ثبت شده‌اند مکلفند حداکثر تا ۳ ماه پس از ایجاد سامانه اقدام به تکمیل رخنما و اطلاعات مورد نیاز سامانه

مذکور نمایند در غیر این صورت مطابق ماده (۷۵) این قانون با آنها برخورد خواهد شد. دبیرخانه ملی مکلف است این حکم را از طریق سامانه و سایر شیوه‌های اطلاع‌رسانی رسمی به اطلاع تشکل‌ها برساند.

تبصره- تشکل‌های منطقه‌ای و تشکل‌های شهرستانی پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون می‌توانند با اخذ مجوز جدید، به ترتیب در سطح ملی و استانی فعالیت کنند.

ماده (۴۲)- تمامی تشکل‌ها باید حداکثر یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، اساسنامه، سطح و موضوع فعالیت خود را منطبق با این قانون اصلاح نمایند. ترک فعل تشکل در این خصوص بدون طی مراتب، مشمول بند «۴» ماده (۷۵) این قانون است.

ماده (۴۳)- از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، صدور مجوز تأسیس و فعالیت تشکل‌ها و هرگونه اظهارنظر، پاسخ استعلامات و تصمیم درخصوص تأسیس، فعالیت و ثبت تشکل‌ها در هر مرحله از فرایند مندرج در این فصل به‌صورت برخط و از طریق سامانه توسط دبیرخانه مربوطه انجام می‌شود.

ماده (۴۴)- شورای ارزیابی ملی مکلف است درخواست‌های واصله موضوع بند «۶» ماده (۴۷) و ماده (۷۰) این قانون را به‌گونه‌ای که امتیاز و انتفاع ناشی از درخواست از تشکل سلب نشود، بررسی و حداکثر پس از ده روز کاری پاسخ بدهد. عدم پاسخ در موعد مقرر به‌منزله تأیید درخواست است.

فصل چهارم - حقوق و تکالیف

ماده (۴۵)- تشکل‌ها پس از اخذ پروانه فعالیت در حدود جغرافیایی و موضوع فعالیت خود و همچنین متناسب با نوع تشکل از حقوق زیر برخوردار می‌شوند:

۱. مطالبه‌گری، نظارت، دیده‌بانی در امور اجتماعی موضوع فعالیت، برگزاری اجتماعات و راهپیمایی‌ها در چارچوب قوانین مربوطه و گزارش و پیگیری آن دسته از اموری که رویدادها، عملکرد و رفتار مسئولین و دستگاه‌ها شباهت اجتماعی ایجاد کرده است، نزد مراجع ذی‌صلاح.
۲. اعلام جرم یا شکایت نسبت به جرایم ارتكابی در زمینه‌های مذکور در اساسنامه تشکل به مراجع ذی‌صلاح قضائی و شرکت در تمام مراحل دادرسی با رعایت ماده (۶۶) قانون آئین دادرسی کیفری.
۳. برخورداری از حقوق و حمایت‌های مصرح در قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر مصوب ۱۳۹۴ در انجام امور موضوع بند «۱» این ماده.
۴. ارائه خدمات آموزشی و انتشار نشریه و ایجاد تارنما و پایگاه داده اینترنتی و استفاده از سایر ابزارهای اطلاع‌رسانی و محصولات فرهنگی، آموزشی و پژوهشی و برگزاری همایش‌ها با رعایت قوانین و مقررات مربوط.
۵. مشارکت در اجرای برنامه‌ها و طرح‌های بخش خصوصی داخلی از طریق تفاهم یا عقد قرارداد با آنها.

۶. بهرمندی از ظرفیت تشکلهای در اجرای برنامه‌ها و طرح‌های خدماتی، عمرانی و توسعه‌ای دولت براساس نظام رتبه‌بندی.
۷. انعقاد تفاهم‌نامه و قرارداد با اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و عمومی غیردولتی داخلی بر اساس قوانین و مقررات و براساس نظام رتبه‌بندی.
۸. حضور در برنامه‌های آموزشی و عقد قرارداد، مشارکت یا همکاری با سفارتخانه‌ها، سازمان‌های غیرانتفاعی خارجی و نهادهای بین‌المللی داخلی و خارجی پس از اخذ مجوز از شورای ارزیابی ملی.
۹. استفاده از ظرفیت‌ها و تجهیزات دستگاه‌ها با اولویت تشکلهای محلی و براساس نظام رتبه‌بندی به‌صورتی که به اجرای وظایف دستگاه‌ها خللی وارد نشود.
۱۰. مشاوره، اظهارنظر و ارائه پیشنهاد در حدود تخصص و موضوع فعالیت به دستگاه‌ها
۱۱. دسترسی به اسناد غیر طبقه‌بندی شده مندرج در سند توسعه مشارکت دستگاه‌ها، موضوع ماده (۵) این قانون و موضوع ماده (۱) قانون «مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی» مصوب ۱۳۵۳، در حوزه فعالیت تشکلهای در دستگاه‌ها به جهت رسیدگی به وظایف و اهداف خود.
۱۲. برخورداری از جایگاه مشورتی عام و خاص در دستگاه‌ها و امکان حضور در معاونت اجتماعی یا واحدهای سازمانی با عناوین مشارکتهای اجتماعی یا مشارکتهای مردمی و سایر عناوین مشابه در دستگاه‌های تخصصی و مرتبط موضوع این قانون به‌منظور تقویت توان تصمیم‌گیری تخصصی، نظارت علمی و مطالبه‌گری مردمی در دستگاه.
۱۳. عضویت بدون حق رای نماینده تشکلهای منتخب در سطح ملی یا استانی در شورای اجتماعی کشور موضوع تبصره «۲» ماده (۳) و ماده (۴) «آئین‌نامه تشکیل شورای اجتماعی کشور» و شورای عالی حفاظت محیط‌زیست موضوع ماده (۲) قانون «اصلاح قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست» و شورای عالی رفاه و تامین اجتماعی موضوع ماده (۴) «آئین‌نامه شورای عالی تامین اجتماعی» موضوع ماده (۱۸) قانون تامین اجتماعی «شورای عالی آمایش سرزمین» موضوع ماده (۳۲) قانون «احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور» و شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان موضوع ماده (۳۱) قانون «احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور».
۱۴. دسترسی به رسانه ملی و بهره‌مندی از برنامه‌ها، مستندها، مصاحبه و مناظرات، فیلم و سریال در حوزه مشارکت اجتماعی و مرتبط با اهداف تشکلهای.

تبصره «۱»- شورای ارزیابی مسئول پیگیری و تحقق حقوق فوق می‌باشد و باید سالانه گزارش تفصیلی کمی و کیفی تحقق این موارد را به صورت شفاف در سامانه بارگذاری و به صورت عمومی منتشر کند.

تبصره «۲»- شورای ارزیابی مکلف است هرگونه کوتاهی یا ترک فعل مشاهده شده خود یا گزارش شده از جانب دستگاه‌ها در خصوص تحقق حقوق مصرح در این ماده را از طریق مراجع ذیصلاح قضایی پیگیری و نتایج را به صورت عمومی در سامانه منتشر کرده و به اطلاع ذی‌نفعان برساند. مردم و تشکلات نیز می‌توانند مستقلاً در این خصوص طرح دعوی نمایند.

ماده (۴۶)- تشکلات می‌توانند در راستای اهداف اساسنامه، برای آحاد مردم و متقاضیان تأسیس تشکلات اقدام به برگزاری دوره‌های آموزشی عمومی و تخصصی نمایند لکن تنها شبکه‌هایی که براساس نظام رتبه‌بندی به تأیید شورای ارزیابی برسند می‌توانند گواهینامه رسمی را با سربرگ مشترک شبکه و شورای توسعه صادر نمایند. این گواهی به عنوان آموزش‌های پیش از تأسیس مورد نیاز صدور مجوز تأسیس تشکلات پذیرفته می‌شود.

ماده (۴۷)- تشکلات دارای تکالیف زیر هستند:

۱. ممنوعیت فعالیت علیه استقلال، آزادی، هویت و وحدت ملی، تمامیت ارضی کشور و موازین اسلامی.

۲. انضباط و شفافیت مالی در چارچوب این قانون و قوانین و مقررات مربوطه.

۳. تکمیل رخنمای تشکلات در سامانه.

۴. ثبت دفاتر و شعب تشکلات در اماکن غیرمسکونی.

۵. ثبت فعالیت‌های تشکلات و مستندات مرتبط به آنها به شرح ذیل در سامانه:

الف) گزارش مالی سالیانه

ب) گزارش حسابرسی رسمی

ج) گزارش عملکردی سالیانه

د) گزارش فرایند شروع و تکمیل برنامه‌ها و طرح‌های خدماتی، عمرانی و توسعه‌ای در حال اجرا

۶. اطلاع‌رسانی و اخذ مجوزهای لازم برای حضور در برنامه‌های آموزشی و عقد قرارداد، مشارکت یا همکاری با سفارتخانه‌ها، سازمان‌های غیرانتفاعی خارجی و نهادهای بین‌المللی داخلی و خارجی پیش از اقدام به همکاری از شورای ارزیابی ملی.

۷. رعایت استانداردهای عملکردی مندرج در سند توسعه مشارکت تمامی دستگاه‌های مرتبط با حوزه فعالیت تشکل.

تبصره - تشکل‌های محلی از بند «۴» این ماده معاف هستند و سایر تشکل‌ها نیز در صورتی که موافقت مکتوب و رسمی تمامی مالکین را داشته باشند، می‌توانند در اماکن مسکونی نیز فعالیت نمایند. تشکل‌های ملی و بین‌المللی برای ایجاد شعب و دفاتر نمایندگی در سرتاسر کشور نیاز به اخذ مجوز جدید ندارند؛ لکن ثبت شعبه و دفتر نمایندگی در سامانه الزامی است.

ماده (۴۸) - تشکل‌ها مکلف‌اند فعالیت‌های اداری و مالی خود، از جمله منابع و مصارف آن را به شرح زیر، در چارچوب این قانون و اساسنامه مصوب مربوط انجام دهند:

الف) تمامی دریافت‌ها و پرداخت‌ها را از طریق حساب بانکی رسمی به نام تشکل و ثبت عملکرد مالی در دفاتر مالی تشکل انجام دهند؛

ب) گزارش عملکردی مشتمل بر فعالیت‌ها، اقدامات، برنامه‌ها و نتایج اقدامات یک‌ساله و گزارش مالی سالانه، با تصریح محل تأمین منابع مالی داخلی و خارجی و نحوه مصرف آنها را در سامانه ثبت کنند؛

پ) مدیرعامل، بازررس و سایر اعضای تشکل را آموزش دهند.

ت) امکان بازرسی دوره‌ای به صورت ۶ ماهه یا موردی توسط بازرسان شورای ارزیابی مربوطه به اطلاعات و اسناد مالی و عملکردی را در حضور نماینده تشکل و در محل دفتر تشکل فراهم کنند.

ث) حسابرسی رسمی تشکل در هر سال مالی که تعاملات مالی بیش از سقف ریالی موضوع بند «۴» ماده (۱۴) این قانون داشتند، را در سامانه بارگذاری نمایند.

ج) ارائه گزارش مصارف کمک‌های دریافتی از شخص حقیقی یا حقوقی کمک‌کننده به تشکل در صورتی که ارزش مالی کمک بیش از میزانی باشد که شورای توسعه به صورت سالیانه تعیین می‌کند. گزارش باید حداکثر ۱۵ روز کاری پس از وصول درخواست مکتوب شخص کمک‌کننده، با جزئیات تهیه و به پیوست مدارک مثبته از طریق سامانه به شخص درخواست‌کننده ارسال شود.

چ) اعلام فهرست کامل تمامی دارایی‌های منقول و غیرمنقول و ارائه اطلاعات کامل مالی و صورت‌های مالی حسابرسی‌شده تشکل شامل ترازنامه، صورت سود و زیان، صورت جریان وجوه نقد و حسب مورد صورت‌های مالی تلفیقی حسابرسی شده و همچنین تغییرات اعضای هیئت‌مدیره به سازمان بورس و اوراق بهادار توسط تشکل‌های حمایتی استانی و ملی به صورت سالیانه.

ح) اعلام و انتشار عمومی تمامی دارایی‌های منقول و غیرمنقول اعضای هیئت‌مدیره و اعضای هیئت‌امنی تشکلی که دارایی آن بیش از میزانی که شورای توسعه تعیین می‌کند.

تبصره - دبیرخانه مکلف است اظهارنظر تفصیلی و نمره کسب شده تشکل را از طریق بررسی گزارشات واصله از حسابرس رسمی، بازررس و مدیرعامل تشکل، خدمت‌گیرندگان، خیرین یا کمک‌کنندگان، مردم، سایر تشکل‌های حوزه تخصصی، دستگاه تخصصی و یافته‌های شورای ارزیابی، در سامانه بارگذاری کند.

ماده (۴۹) - دستگاه‌های تخصصی و مربوطه مکلف هستند:

الف) خدمات، برنامه‌ها، طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و امور تصدی‌های اجتماعی قابل واگذاری دستگاه موضوع ماده (۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶، را احصا و در سامانه بارگذاری و متناسب با نظام رتبه‌بندی واگذار نمایند. اولویت واگذاری در مجموعه تشکلهای نیز با تشکلهای محلی است. دستگاه باید میزان تحقق برنامه‌های موضوع این بند و ارزیابی عملکرد برنامه را براساس استانداردهای عملکردی مندرج در سند توسعه مشارکت و اعتبارات تخصیص داده شده برای انجام برنامه را تا زمان تکمیل و بهره‌برداری آن، رصد و گزارش تفصیلی آن را به صورت فصلی به شورای ارزیابی ارسال کند.

ب) مقام مشورتی عام و خاص تشکلهای اجتماعی را در دستگاه ایجاد نمایند و امکان حضور نمایندگان تشکلهایی که مقام مشورتی دارند در معاونت اجتماعی یا واحدهای مشارکت مردمی یا مشارکتهای اجتماعی یا سایر عناوین مشابه را به منظور مشارکت در تصمیم‌گیری و نظارت تخصصی و مطالبه‌گری در صورت تمایل تشکل و براساس نظام رتبه‌بندی در دستگاه فراهم نمایند.

پ) ساختار یا فرایند مشارکت در سه سطح تصمیم‌گیری، نظارت و اجرای برنامه‌ها و طرح‌های اجتماعی با شبکه‌های استانی، ملی و بین‌المللی را در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در حوزه تخصصی فعالیت خود در دستگاه ایجاد نمایند.

ت) ظرفیت‌ها و تجهیزاتی که می‌توانند در اختیار تشکلهای قرار گیرد را شناسایی و به همراه دستورالعمل نحوه واگذاری آنها به تشکلهای در سامانه بارگذاری کنند، امکان استفاده از آنها را براساس نظام رتبه‌بندی فراهم سازد و بر نحوه بهره‌برداری از آنها توسط تشکلهای را نظارت نمایند.

ث) تشکلهای اجتماعی را به صورت تخصصی آموزش داده و آنها را توانمند سازند.

ج) آموزش و اطلاع‌رسانی در جهت ارتقای سواد عمومی درخصوص مشارکت اجتماعی، تشکلهای اجتماعی، میزان و چگونگی خدمات تخصصی دستگاه به صورت مستمر انجام دهند.

چ) نظر کارشناسی در حوزه تخصصی دستگاه را برای صدور مجوز تأسیس و فعالیت تشکلهای اجتماعی به شورای ارزیابی ارائه دهند.

ح) بررسی، پایش و ارزیابی کمی و کیفی فعالیت‌ها، برنامه‌ها و عملکرد تشکلهای براساس استانداردهای مندرج در سند توسعه مشارکت، تعهدات تشکل در انجام برنامه‌ها و طرح‌های مرتبط با حوزه فعالیت دستگاه را انجام دهد و گزارش آن را در سامانه به صورت عمومی منتشر کند.

خ) گزارش‌های عملکردی و مالی تشکلهای مندرج در گزارشات فصلی و سالیانه و برنامه‌های ثبت شده آنها در سامانه را راستی‌آزمایی و بررسی کرده و گزارش تفصیلی آن را در سامانه به صورت عمومی منتشر کند.

ماده (۵۰) - وزارت ورزش و جوانان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت آموزش و پرورش، وزارت امور خارجه، سازمان بهزیستی، کمیته امداد امام خمینی، شهرداری و سایر دستگاه‌های موضوع بند «ث» ماده (۳۲) این قانون، مکلف هستند سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، «سند توسعه مشارکت» دستگاه

خود را متناسب با حوزه تخصصی فعالیت دستگاه، با مشارکت تشکلهای تدوین و به تصویب شورای توسعه برساند و از طریق سامانه در اختیار تشکلهای و عموم مردم قرار دهد.

ماده (۵۱) - سازمان بازرسی، سازمان تعزیرات حکومتی و دیوان محاسبات پس از آموزش تشکلهای و شبکههای ممتاز ملی و بینالمللی و صدور گواهی صلاحیت توسط دستگاههای فوق الذکر، میتوانند برای نظارت تخصصی بر عملکرد دستگاهها و ذینفعان عمومی و خصوصی آنها از تشکلهای استفاده کنند و گزارش عملکرد آنها را به صورت فصلی در اختیار شورای ارزیابی قرار دهند. همکاری تشکلهای موضوع این ماده با دستگاههای فوق الذکر کاملاً رایگان است و هیچ تعهدی برای دولت ایجاد نمیکند.

ماده (۵۲) - سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلف است با استناد به بند «ج» ماده (۳۷) قانون احکام دائمی برنامههای توسعه کشور، برنامههای صوتی و تصویری درخصوص مشارکتهای اجتماعی و اصول و قواعد تأسیس، فعالیت و اداره تشکلهای اجتماعی در قالب فیلم، سریال، مستند، جلسات کارشناسی، مناظره و سایر برنامههای مرسوم را در شبکههای استانی، ملی و برون مرزی صدا و سیما جمهوری اسلامی را سالیانه به میزانی که شورای توسعه تعیین میکند، از طریق اشخاص حقوقی و حقیقی دولتی و غیردولتی تهیه و در ساعاتی که آحاد مردم بیننده آن باشند، پخش کند.

ماده (۵۳) - وزارت آموزش و پرورش، سازمان فنی و حرفه‌ای کشور و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفاند مبانی مشارکت اجتماعی را در محتوای کتب آموزشی تدوین کنند و فعالیتهای آموزشی، تربیتی و پرورشی دانش‌آموزان، هنرجویان و دانشجویان در تمامی مقاطع و شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی را براساس محتوای تدوین شده، اجرا نمایند.

ماده (۵۴) - حذف شد

ماده (۵۵) - دستگاههای تخصصی موضوع این قانون، قوه قضائیه، نهادهای نظارتی و سایر دستگاههای عضو شوراهای توسعه و ارزیابی مکلفاند بر اساس برنامههای آموزشی مصوب شورای توسعه، آموزش عمومی و تخصصی مرتبط با تأسیس و فعالیت تشکلهای را برای متقاضیان، علاقه‌مندان و بازرسان، مدیران عامل و سایر اعضای تشکلهای براساس ضوابط مواد «۱۶» و «۱۷» «قانون مدیریت خدمات کشوری» مصوب ۱۳۸۶ فراهم کنند. در صورتی که امکان برون‌سپاری، واسپاری یا جمع‌سپاری برنامههای آموزشی به تشکلهای فراهم نبود، دستگاه مکلف است رأساً اقدام به برگزاری دورههای آموزشی عمومی و تخصصی حضوری و مجازی کند.

ماده (۵۶) - وزارت امور اقتصادی و دارایی در صورت تکلیف قوانین کشور به واگذاری شرکت‌های دولتی که در حوزه امور اجتماعی موضوع ماده (۹) قانون «مدیریت خدمات کشوری» فعالیت میکنند، موظف است با رعایت ضوابط ماده (۱۳) قانون مذکور و براساس ماده (۴) قانون «اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی» با مشارکت دستگاه تخصصی و تشکلهای اجتماعی امکان و ظرفیت واگذاری شرکت‌ها و امور موضوع این ماده را با اولویت تشکلهای فراهم کند و با رعایت مقررات مربوطه و پس از ثبت در سامانه براساس نظام رتبه‌بندی به تشکلهای واگذار کند. شورای ارزیابی و دستگاههای تخصصی ملزم به نظارت بر حسن

اجرای این ماده هستند. دستگاه‌های تخصصی مکلف به نظارت بر عملکرد تخصصی شرکت‌های واگذار شده براساس استانداردهای تخصصی مندرج در سند توسعه مشارکت هستند.

ماده (۵۷) - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است حداکثر ۶ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، با مشارکت شورای توسعه و تشکل‌های اجتماعی، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مرتبط با بخشودگی‌های مالیاتی، هزینه‌های قابل قبول، درآمدهای اتفاقی، قواعد مرتبط با ارزش افزوده، فرم‌های اظهارنامه، ساختار گزارش‌های سه ماهه ناظر، ارزش افزوده و خرید و فروش فصلی، کدبندی (کدینگ) حسابداری و سایر موضوعات مالی و مالیاتی مرتبط با تشکل‌ها را متناسب با تعریف و موضوع فعالیت تشکل‌ها بازبینی و اصلاح کند.

ماده (۵۸) - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با استفاده از ظرفیت شبکه‌ها و تشکل‌های ملی و بین‌المللی ممتاز و خوب و همچنین سازمان نظام‌های حرفه‌ای حسابداری و حسابرسی مورد تأیید وزارت اقتصاد و دارایی نسبت به آموزش و توانمندسازی ناظرین و ممیزهای مالیاتی متناسب با ماهیت، الزامات و جنس فعالیت خیریه‌ها و تشکل‌ها اقدام کند و گزارش تفصیلی عملکرد وزارتخانه مذکور را هر سه ماه به شورای ارزیابی ارسال و در سامانه بارگذاری کند.

ماده (۵۹) - سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است با مشارکت دستگاه تخصصی و تشکل‌های اجتماعی، امکان واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حوزه امور اجتماعی موضوع ماده (۹) قانون «مدیریت خدمات کشوری» را در قوانین بودجه سنواتی کشور فراهم کند. شورای ارزیابی و دستگاه‌های تخصصی ملزم به نظارت بر حسن اجرای این ماده هستند. دستگاه‌ها تخصصی مکلف به نظارت بر نتایج طرح‌ها و عملکرد تخصصی تشکل‌ها در اجرای طرح‌ها براساس استانداردهای تخصصی مندرج در سند توسعه مشارکت هستند.

ماده (۶۰) - سازمان بهزیستی مکلف است فعالیت‌های موضوع ماده (۲۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی کشور مصوب ۱۳۸۰، را براساس مواد «۱۶» و «۱۷» قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ با اولویت تشکل‌های اجتماعی برون‌سپاری، واسپاری یا جمع‌سپاری کند. در صورتی که ظرفیت و توانمندی و اراده مشارکت یا پذیرش این امور به قدر کفایت در تشکل‌ها و مراکز موضوع ماده (۲۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی کشور وجود نداشت سازمان بهزیستی رأساً مکلف به انجام امور و ارائه خدمات اجتماعی موضوع ماده (۲۶) قانون مذکور است. در هر صورت خدمات ارائه شده به جامعه هدف، آسیب‌دیدگان و مددجویان باید رایگان باشد.

ماده (۶۱) - دستگاه‌ها باید به درخواست دسترسی به اطلاعات غیرمحرمانه بند «۱۱» موضوع ماده (۴۷) این قانون از جانب تشکل را با رعایت ضوابط قانون «انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مصوب ۱۳۸۷» و درخواست اعطای مقام مشورتی دستگاه در سریع‌ترین زمان ممکن پاسخ دهند و در هر صورت مدت زمان پاسخ نمی‌تواند حداکثر بیش از ۱۰ روز کاری از زمان دریافت درخواست باشد. عدم پاسخ در محدوده زمانی مشخص شده یا ارائه آمار و اطلاعات کذب مشمول تنبیه‌های موضوع ماده (۷۳) این قانون می‌شوند.

ماده (۶۲) - دستگاه‌ها مکلف هستند کلیه مصوبات و گزارش اقدامات انجام شده در راستای اجرایی‌سازی تکالیف این قانون را حداکثر چهار ماه پس از لازم‌الاجرا شدن آن، در سامانه بارگذاری نمایند.

ماده (۶۳) - دستگاه مکلف است هر ساله گزارش تفصیلی واگذاری‌ها، آموزش‌ها و سایر تکالیف مندرج در این قانون را به‌صورت کلی به تفکیک نوع اقدام، توزیع جغرافیایی، نوع شکل، طبقه‌بندی زمانی اقدام، هزینه‌های عملیاتی اقدام و همچنین به‌صورت جزئی با ذکر اقدام انجام شده به نام و شناسه شکل هدف اقدام را در آبان‌ماه هر سال در سامانه بارگذاری کند.

فصل پنجم - تأمین مالی

ماده (۶۴) - حذف شد

ماده (۶۵) - واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در امور اجتماعی موضوع بند «۷» ماده (۶۴) با اولویت شکل‌ها و سایر نهادهای غیردولتی غیرانتفاعی و غیرسیاسی جامعه، براساس نظام رتبه‌بندی و سند توسعه مشارکت و قیمت تمام‌شده کالا و خدمات و پس از ثبت در سامانه با رعایت قانون برگزاری مناقصات و قوانین و مقررات مرتبط با آن بلامانع است. ذی‌حساب/ مدیر امور مالی یا عناوین مشابه آن و رئیس دستگاه، مسئول نظارت بر حسن اجرای این جزء است و در صورت تخلف یا استنکاف از اجرای آن به مجازات حبس یا جزای نقدی درجه پنج موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی محکوم می‌شود.

تبصره - سازمان برنامه و بودجه مکلف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و شورای توسعه، آیین‌نامه اجرایی بند «۷» ماده (۶۴) را با درج اهداف کمی و کیفی عملیاتی طرح، تعهدات و نقش دستگاه و شکل و همچنین آورده مالی و سرمایه‌ای هر کدام از طرفین قرارداد، فرایند و ضوابط قانونی عقد قرارداد، نحوه ثبت و گزارش‌دهی فرایند عقد قرارداد و تکمیل طرح در سامانه و دفاتر مالی، نحوه اعطای طرح براساس رتبه شکل، نحوه محاسبه قیمت تمام‌شده کالا و خدمات، نحوه تخصیص اعتبارات به تفکیک مراحل عقد قرارداد و انجام طرح، نحوه و ابزار ارزیابی کمی و کیفی عملکرد طرفین قرارداد و سایر موارد مرتبط با آن را تدوین کند و حداکثر سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران برساند.

ماده (۶۶) - هرگونه تسهیلات حمایتی یا قرض‌الحسنه دولتی موضوع بند «۹» ماده (۶۴) به شکل‌ها صرفاً از طریق سامانه و پس از ثبت تسهیلات دولتی در آن و انجام برخط فرایند اعطای تسهیلات و رصد روند بازپرداخت آن در سامانه در سال ابتدایی تأسیس و فعالیت شکل با بازپرداخت حداکثر پنج‌ساله امکان‌پذیر است. رئیس دستگاه مسئول اجرای این موضوع است و در صورت تخلف یا استنکاف از اجرای آن به مجازات حبس یا جزای نقدی درجه پنج موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی محکوم می‌شود.

ماده (۶۷) - دستگاه مکلف است ظرفیت‌ها، امکانات، تجهیزات و اماکن در اختیار دستگاه و مستحدثات رفاهی و آموزشی موضوع بند «ت» ماده (۴۹) این قانون را صرفاً به‌صورت برخط در سامانه و براساس نتایج نظام

رتبه‌بندی و براساس اولویت‌های مندرج در سند توسعه مشارکت، به شکل‌ها واگذار و بر صحت عملکرد شکل‌ها در این خصوص نظارت داشته باشد. دستگاه‌های تخصصی نیز مکلف‌اند گزارش نظارتی تخصصی درخصوص کیفیت عملکرد علمی و تخصصی موضوع این ماده توسط شکل‌ها را به‌صورت سالانه در سامانه منتشر نمایند. رئیس دستگاه مسئول اجرای این موضوع است و در صورت تخلف یا استنکاف از اجرای آن به مجازات حبس یا جزای نقدی درجه پنج موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی محکوم می‌شود.

ماده (۶۸) - حذف شد

ماده (۶۹) - شکل‌ها نمی‌توانند از محل کمک‌های نقدی اشخاص غیرعضو نسبت به افزایش سرمایه یا ایجاد دارایی جاری و غیرجاری شامل خرید یا ایجاد دارایی‌های غیرمنقول، سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها و موسسات سرمایه‌پذیر، سرمایه‌گذاری بلندمدت، مشارکت با اشخاص ثالث، خرید اوراق قرضه و سرمایه‌گذاری در بورس مبادرت نمایند.

ماده (۷۰) - شکل‌ها مکلف‌اند تمامی مبادلات مالی داخلی یا بین‌المللی را مطابق قوانین مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم اعم از الزامات مربوط به شناسایی مشتری، نگهداری سوابق و توقیف اموال صورت دهند. همچنین تمامی نقل‌وانتقال‌های مالی بین‌المللی تنها از طریق مسیرهای مورد تأیید شورای ارزیابی ملی و برای شکل‌هایی که براساس رتبه‌بندی، دارای رتبه خوب و ممتاز باشند، مجاز خواهد بود.

فصل ششم - سایر مقررات

ماده (۷۱) - اقدامات و تصمیمات بالاترین مقام دستگاه مربوطه و مسئول انجام تکالیف محوله درخصوص تکالیف مندرج در این قانون و هرگونه ترک فعل، تخلف در اجرای آن تکالیف، متناسب با میزان مسئولیت فرد، در هیئت رسیدگی به تخلفات، دیوان عدالت اداری و سایر مراجع ذیصلاح قابل رسیدگی است.

ماده (۷۲) - شکل می‌تواند درخصوص هرگونه تصمیم و احکام صادره مرتبط با آن شکل، مصوبات، فرایندهای ارزیابی و اجرایی، اقدامات و فعالیت‌های شورای ارزیابی، دستگاه‌ها و هرکدام از نهادهای مذکور در این قانون در حوزه موضوع فعالیت شکل‌ها به دیوان عدالت اداری و سایر مراجع ذیصلاح شکایت کنند.

ماده (۷۳) - ممانعت از اجرا یا عدم اجرا یا اجرای ناقص تکالیف مقرر در این قانون یا اقدام خارج از ضوابط مفاد آن توسط کارکنان و مدیران دستگاه‌ها تخلف محسوب می‌شود. متخلف یا متخلفان، مشمول قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲ حسب مورد براساس رأی هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری متناسب با اهمیت موضوع به یکی از تنبیه‌های اداری مقرر در ماده (۹) قانون مذکور محکوم می‌شوند.

ماده (۷۴) - در صورت انجام جرائم زیر، بازرس و مدیرعامل و سایر اعضای هیئت‌مدیره یا هیئت‌امنا متناسب با میزان مسئولیت به تشخیص قاضی به حبس یا جزای نقدی درجه ۵ یا ۶ یا ۷ موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، محکوم می‌شود:

۱. تقسیم درآمد و سود حاصل از فعالیت تشکلهای در بین اعضا، مدیران و مؤسسان تشکل، هزینه کرد این منافع برخلاف اساسنامه یا پرداخت هرگونه حق الزحمه یا حقوق بیش از مقدار اعلام شده توسط شورای توسعه؛

۲. هرگونه فعالیت شخص نسبت به ساماندهی و فعالیت در قالب تشکل بدون اخذ مجوزها و رعایت ضوابط مذکور این قانون؛

۳. دریافت و پرداخت به صورت نقدی یا از طریق حساب بانکی غیر از حساب رسمی متعلق به تشکل، عدم ثبت گزارشهای مالی و عملکردی در دفاتر مربوطه و در سامانه، فعالیت اقتصادی بدون مجوز یا بدون ثبت در سامانه؛

۴. هرگونه همکاری با نهادهای بینالمللی موضوع بند «۶» ماده (۴۷) پیش از اخذ مجوز از شورای ارزیابی ملی؛

۵. سایر تخلفات از تکالیف این قانون.

تبصره- دبیرخانه مکلف است نسبت به اخذ گزارشهای مردمی به منظور شناسایی تشکلهای فاقد مجوزهای لازم به صورت برخط از طریق سامانه اقدام کرده و مطابق قانون با تشکلهای مذکور برخورد کند.

ماده (۷۵)- در صورتی که دبیرخانه، رأساً یا از طریق شکایتهای مردمی یا گزارشهای اعضای تشکلهای، اعضای شوراهای توسعه و ارزیابی یا دستگاههای موضوع این قانون، تخلف یا انحراف از اساسنامه و خروج از شرایط تأسیس تشکل را احراز کند، گزارش مستند مربوطه را به شورای ارزیابی ذی ربط ارائه می کند و شورای ارزیابی ذی ربط پس از بررسی مدارک و مستندات ارائه شده و پس از استماع دفاعیه تشکل اجتماعی، متناسب با شرح وظایف شورای ارزیابی، حسب مورد و متناسب با تخلف، اقدام به اعمال یکی از تنبیهات زیر می کند:

۱. تذکر بدون درج در پرونده تشکل و بدون محاسبه در نظام رتبه بندی و با تعیین مهلت برای اصلاح وضعیت تشکل؛

۲. توبیخ کتبی با درج در پرونده و با تعیین مهلت برای اصلاح وضعیت تشکل؛

۳. پیشنهاد سلب اختیارات از مدیریت تشکل برای اجرای طرح و برنامه جدید و واگذاری بخشی یا تمام اختیارات مدیران به سرپرستان؛

۴. انحلال تشکل متخلف پس از طی مراتب فوق.

تبصره- در صورتی که به تشخیص تمامی دستگاه‌های موضوع بندهای «۵»، «۶»، «۷» و «۸» ماده (۱۹) این قانون، تشکل در وضعیت نامطلوب قرار داشته باشد، سلب صلاحیت شده و هرگونه فعالیت آن تشکل منوط به تمدید پروانه فعالیت و صدور مجوز فعالیت از شورای ارزیابی است.

ماده (۷۶)- چنانچه یکی از اعضای هیئت امنای یک تشکل هیئت‌امنایی به موجب حکم قطعی دادگاه مرتکب جرایم مستوجب حد، قصاص یا تعزیر درجه ۱ تا ۴ شود یا از اجرای قوانین و مقررات مربوط به تشکلهای خودداری ورزد، حسب مورد به درخواست شورای ارزیابی ملی یا استانی و با حکم قطعی دادگاه از عضویت در هیئت‌امنای تشکل محروم می‌شود. سایر امنای تشکل موظف هستند مطابق با اساسنامه تشکل، شخص دیگری را که از صلاحیت‌های عمومی و تخصصی برخوردار است، به عنوان عضو هیئت امناء معرفی کنند؛ در غیر این صورت وزارت کشور به این امر مبادرت خواهد کرد.

ماده (۷۷)- عضویت در ارکان تشکل اعم از هیئت‌مؤسس، هیئت‌مدیره یا هیئت‌امنای مدیرعامل، بازرس و سایر عناوین مشابه برای مدیران حرفه‌ای موضوع ماده (۵۴) و مدیران سیاسی و مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و پست‌های هم‌تراز آنها در دستگاه‌های موضوع این قانون و همچنین کارکنان شاغل در کلیه پست‌های مدیریتی در هیئت‌مدیره، مدیریت عاملی و سایر مدیریت‌های اجرایی شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و سازمان‌های زیرمجموعه وابسته یا تابعه آنها ممنوع است. این افراد می‌توانند صرفاً به عنوان عضو عادی خارج از ساعات اداری کارکنان دولت در امور مرتبط با تشکلهای مشارکت داشته باشند.

ماده (۷۸)- در صورت انحلال تشکل مطابق مفاد این قانون، شورای ارزیابی ملکف است «پروانه فعالیت» و «شناسه تشکل» را ابطال و «رخ‌نمای تشکل» را در سامانه و نظام رتبه‌بندی مسدود کند و مراتب را جهت ابطال «شماره ثبت» و «شناسه ملی» به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و برای «انتشار آگهی انحلال» به روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و برای مسدودکردن «شماره حساب رسمی» تشکل به وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام کند. اموال تشکل پس از انحلال توسط مراجع ذیصلاح، در صورت عدم پیش‌بینی طریق انحلال در چارچوب اساسنامه یا عدم اجرای مفاد اساسنامه، با اخذ نظر کارشناسی شورای ارزیابی بر اساس نظام رتبه‌بندی و به دستور دادستانی در چارچوب قوانین و مقررات و موازین شرعی به یک تشکل اجتماعی در همان موضوع فعالیت تشکل منحل منتقل می‌شود.

ماده (۷۹)- حذف شد

ماده (۸۰)- نهادهای عمومی غیردولتی، اتاق‌ها و تشکلهای اقتصادی، تعاونی‌ها، سازمان‌های صنفی و حرفه‌ای، احزاب و تشکلهای سیاسی، کانون‌ها و سازمان‌های دانشجویی و دانش‌آموزی، سازمان‌های کارگری و کارفرمایی فعال در دانشگاه‌ها، مدارس و کارخانجات، انجمن‌های علمی، مؤسسات فرهنگی، هنری و ادبی، هیئت‌های مذهبی، باشگاه‌های ورزشی، گروه‌های جهادی و مؤسسات و اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع قانون تنظیم بازار غیرمشتکل پولی مصوب (۱۳۸۳) و موقوفات مصداق تشکل نبوده و از شمول این قانون خارج هستند.

تبصره «۱»- تشکلهای اجتماعی موضوع این قانون مشمول بر احکام مؤسسات غیرتجارتی مذکور در مواد (۵۸۴) و (۵۸۵) قانون تجارت نمی‌شود.

تبصره «۲»- هرگونه فعالیت با موضوعهای حمایتی خدماتی و توسعه اجتماعی موضوع ماده (۱۰) این قانون توسط اشخاص حقوقی مذکور در این ماده ممنوع است و هرگونه جذب منابع مالی و فعالیت رسمی در این حوزه صرفاً از طریق تشکلهای اجتماعی موضوع این قانون امکان‌پذیر است. این محدودیت مشمول فعالیت‌های گروهی و غیررسمی مردم نمی‌شود.

ماده (۸۱)- به موجب این قانون مواد و قوانین مربوطه به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

۱. هرگونه بخشودگی مالیاتی برای تشکلهای موضوع این ماده مندرج در قانون مالیات‌های مستقیم و قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، صرفاً پس از ثبت صورت‌های مالی، اظهارنامه، دفاتر یا اسناد و مدارک مربوطه در سامانه امکان‌پذیر است. مؤدی مالیاتی موظف است گزارش مالی و مالیاتی تشکل را در سامانه مذکور ثبت کند در صورت ترک فعل یا محاسبه یا گزارش نادرست مالیاتی تشکل مشمول تنبیه‌های موضوع ماده (۷۳) این قانون خواهد شد. هیئت حل اختلاف مالیاتی به اعتراضات مالیاتی تشکلهای با حضور نماینده تشکلهای که توسط شورای توسعه مربوطه تعیین می‌شود، رسیدگی میکند.

۲. جزء «۸» بند «پ» ماده (۵۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور ۱۳۹۶ به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

«سازمان بهزیستی کشور متولی سلامت اجتماعی با رویکرد پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و مداخله در بحران‌های اجتماعی، ارائه خدمات حمایتی و توانبخشی به کلیه معلولان، مددجویان و گروه‌های آسیب‌پذیر از قبیل زنان، کودکان، سالمندان نیازمند جامعه است. همچنین مرجع صدور پروانه تأسیس و فعالیت مراکز و مؤسسات غیردولتی انتفاعی در امور زیر است:

مراکز نگهداری شبانه‌روزی کودکان بی‌سرپرست و خیابانی، خانه سلامت دختران و زنان، مجتمع‌ها و مراکز خدمات بهزیستی، کلینیک‌ها و اورژانس‌های مددکاری اجتماعی و روانشناسی، مراکز خدمات مشاوره اجتماعی و روان‌شناختی اجتماعی، مراکز توانبخشی معلولان، مراکز حرفه‌آموزی معلولان، مراکز توانبخشی و نگهداری سالمندان، مراکز توانبخشی و درمانی بیماران روانی مزمن، مراکز خدمات مشاوره ژنتیک، مراکز درمانی و بازتوانی معتادان.»

۳. عبارت‌های «سازمان مردم‌نهاد»، «تشکل مردم‌نهاد»، «تشکل اجتماعی - فرهنگی مردم‌نهاد»، «مراکز نیکوکاری»، «مراکز و موسسات غیردولتی غیرانتفاعی» و عناوین مشابه در قوانین و مقررات موضوعه مشمول مقررات این قانون هستند و اسامی تشکل‌های مذکور به «تشکل اجتماعی» اصلاح می‌شود.

۴. عبارت «سازمان‌های مردم‌نهاد» مندرج در ماده (۶۶) قانون آیین دادرسی کیفری به عبارت «تشکل‌های اجتماعی» تغییر می‌یابد. همچنین صدر این ماده نیز به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

«تشکل‌های اجتماعی می‌توانند نسبت به جرایم ارتكابی در زمینه‌های مذکور در اساسنامه اعلام جرم یا شکایت کنند و در تمام مراحل دادرسی شرکت کنند».

۵. جزء «۱۰» به شرح ذیل به بند «الف» ماده (۳۱) قانون احکام دائمی توسعه‌ای کشور الحاق می‌شود:

«۱۰- یک نماینده از تشکل‌های مردم‌نهاد عضو شورای ارزیابی تشکل‌های اجتماعی در سطح استان به انتخاب اعضای شورای مذکور و تایید شورای توسعه مشارکت‌های اجتماعی و تایید وزیر کشور»

۶. عبارت «یک نماینده از تشکل‌های مردم‌نهاد عضو شورای توسعه مشارکت‌های اجتماعی به انتخاب اعضای شورای مذکور و تایید شورای ارزیابی تشکل‌های اجتماعی در سطح ملی و تایید وزیر کشور» به انتهای تبصره «۳» بند «الف» ماده (۳۲) قانون احکام دائمی توسعه‌ای کشور الحاق می‌شود.

ماده (۸۲)- از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، مواد، احکام، مقررات و قوانین ذیل نسخ می‌شود:

۱. بند «۱۳» ماده (۲۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰.
۲. آیین‌نامه اجرایی تأسیس و فعالیت سازمان‌های غیردولتی مصوب ۱۳۸۴ هیئت وزیران.
۳. آیین‌نامه تشکل‌های مردم‌نهاد مصوب ۱۳۹۵ هیئت وزیران.
۴. ماده (۱۸۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹.
۵. بند «۳» و «۴» ماده (۱) تبصره «۳» ماده (۷) قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه ۱۳۶۵.
۶. احکام سایر قوانین، مقررات، بخشنامه‌ها، تفاهم‌نامه‌ها و دستورالعمل‌هایی که تا زمان تصویب این قانون محل صدور مجوز تأسیس و فعالیت خیریه، سازمان مردم‌نهاد، تشکل‌های مردم‌نهاد،

مراکز نیکوکاری، مراکز و موسسات غیردولتی غیرانتفاعی و تشکلهای موضوع این قانون در وزارت ورزش و جوانان، سازمان بهزیستی، نیروی انتظامی، کمیته امداد امام خمینی و سایر دستگاهها بوده است.

ماده (۸۳) - وزارت کشور مکلف است در مدت حداکثر دو سال، آییننامه اجرایی تأسیس و فعالیت تشکلهای مجازی، کارآفرینی اجتماعی و سرمایه‌گذاریهای ریسک‌پذیر انسان‌دوستانه (ونچر فلانترابی) را با مشارکت وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، تشکلهای و سایر ذی‌نفعان به‌صورتی‌که تأسیس آنها منوط به استعلام از مراجع مذکور در این قانون باشد و با ماهیت غیردولتی، غیرانتفاعی و غیرسیاسی تشکلهای در تعارض نباشد، تهیه و به تصویب هیئت وزیران برساند.

ماده (۸۴) - وزارت کشور مکلف است آییننامه اجرایی این قانون را با مشارکت شورای توسعه، دستگاههای مذکور در هر ماده و تبصره این قانون و نمایندگان تشکلهای با حضور یک تشکل استانی از یک استان کمتر برخوردار، یک تشکل ملی، یک شبکه ملی و در صورت وجود یک تشکل یا شبکه بین‌المللی از طریق فراخوان عمومی و رای‌گیری در هر سطح و یک صاحب‌نظر حوزه تشکلهای اجتماعی به انتخاب کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی تدوین کرده و تا ۶ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران برساند. همچنین وزارت کشور موظف‌اند در مدت‌زمان مذکور، سامانه، نظام‌ها و زیرساخت‌های لازم به‌منظور امکان انجام فرایندهای برخط در سامانه مذکور در این قانون را با همکاری دستگاه مربوطه فراهم آورد.

تبصره «۱» - منظور از استان کمتر برخوردار در این ماده استان‌های هرمزگان، لرستان، گلستان، کهگیلویه و بویراحمد، کرمانشاه، کرمان، کردستان، سیستان و بلوچستان، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، چهارمحال و بختیاری، بوشهر، ایلام و آذربایجان غربی است.

تبصره «۲» - مصادیق موضوع فعالیت تشکلهای حمایتی - خدماتی و توسعه اجتماعی موضوع ماده (۱۰)، موضوع فعالیت تشکلهای، سطوح فعالیت آنها، میزان سابقه مورد نیاز برای تأسیس تشکلهای موضوع ماده (۱۲)، ضوابط اجرایی نظام رتبه‌بندی تشکلهای اجتماعی موضوع ماده (۱۳)، ضوابط اجرایی سامانه جامع تشکلهای اجتماعی موضوع ماده (۴)، مقام مشورتی عام و خاص موضوع ماده (۶)، ضوابط اجرایی و نحوه تشکیل، اداره و تصمیم‌گیری شوراهای توسعه و ارزیابی و کارگروه‌های تخصصی ذیل شوراهای توسعه و ارزیابی موضوع مواد (۸) و (۹)، فرایند انتخاب نمایندگان اعضای شوراهای توسعه و ارزیابی و کارگروه‌های تخصصی ذیل شوراهای توسعه و ارزیابی موضوع مواد (۸) و (۹)، ضوابط اجرایی جشنواره ملی مشارکت‌های اجتماعی موضوع ماده (۱۸)، نحوه سلب اختیارات مدیریتی و شیوه تعیین سرپرست تشکلهای موضوع ماده (۱۸)، شرایط احراز پست‌های دبیرخانه موضوع ماده (۲۴)، شیوه تصمیم‌گیری، اجرا و نظارت بر حسن اجرای تأمین مالی تشکلهای

موضوع ماده (۶۴)، جزئیات اجرای مبادلات مالی داخلی یا بین‌المللی تشکله‌ها موضوع ماده (۷۰) این قانون به موجب آیین‌نامه اجرایی این ماده تعیین می‌شود.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب

۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح طرح ناظر بر تأسیس و فعالیت سازمانهای مردم نهاد تقدیم می شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- سابقه تقدیم

بر اساس ماده ۱۳۰ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی		
طرح/لایحه جاری قبلاً تقدیم	☒ نگریده است	☐ گردیده است

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

طرح/لایحه تقدیمی ، از حیث ضوابط تدوین ایراد اساسی ندارد		
۱	دارای موضوع و عنوان مشخص :	☒ است ☐ نیست
۲	عنوان با مفاد طرح/لایحه، منطبق :	☒ است ☐ نیست
۳	دلایل مندرج در مقدمه توجیهی کافی و به دور از اجمال :	☒ است ☐ نیست
۴	توضیحات راجع به ضرورت رسیدگی به قید فوریت در مقدمه ارائه :	☒ شده است ☐ نشده است
۵	طرح دارای موضوع واحد :	☐ است ☒ نیست
	• و ارائه آن در قالب :	☐ ماده واحده ☒ مواد متعدد
	• با ایراد مواجهه :	☒ نیست ☐ است
۶	بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر رعایت اصول قانون نویسی و قانونگذاری، لحاظ :	☒ شده است ☐ نشده است

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین

...

۳- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

طرح/لایحه تقدیمی ، از حیث ضوابط ماهوی ایراد اساسی ندارد		
۱	طرح/لایحه با سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام :	☒ مطابقت دارد ☐ تعارض ندارد
۲	طرح/لایحه با اصل ۳ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد ☐ دارد
۳	طرح/لایحه با اصل ۱۵ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد ☐ دارد

۴	طرح/لایحه با اصل ۵۲ قانون اساسی مغایرت :	ندارد ☒	دارد ☐
۵	طرح/لایحه با اصل ۵۳ قانون اساسی مغایرت :	ندارد ☒	دارد ☐
۶	طرح/لایحه با اصل ۶۰ قانون اساسی مغایرت :	ندارد ☒	دارد ☐
۷	طرح/لایحه با اصل ۷۳ قانون اساسی مغایرت :	ندارد ☒	دارد ☐
۸	طرح/لایحه با اصل ۱۳۸ قانون اساسی مغایرت :	ندارد ☒	دارد ☐
۹	طرح/لایحه با اصل ۱۱۲ قانون اساسی مغایرت :	ندارد ☒	دارد ☐
۱۰	طرح/لایحه با اصل ۱۵۸ قانون اساسی مغایرت :	ندارد ☒	دارد ☐
۱۱	طرح/لایحه با سایر اصول قانون اساسی مغایرت :	ندارد ☒	دارد ☐

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط ماهوی

در خصوص سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام

.

در خصوص مغایرت با اصول قانون اساسی

.

.

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

در اجرای بند (۱) :

نظر اداره کل مربوطه طرح/لایحه جاری دارای سابقه نمی باشد.

در اجرای بند (۳) :

نظر اداره کل مربوطه در خصوص لزوم قانونگذاری بر اساس طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمہ نظر ادارہ کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر ادارہ کل به انضمام سوابق قانونی

الف – نظر ادارہ کل

--

ب – سوابق قانونی